

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

2462

Na temelju članka 20., stavka 6. i članka 26., stavka 3. Zakona o šumama (»Narodne novine«, br. 140/05 i 82/06), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, uz suglasnost ministra kulture donio je

PRAVILNIK

O UREĐIVANJU ŠUMA

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja šumskogospodarskih planova.

Šumskogospodarski planovi jesu:

- šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: osnova područja),
- osnove gospodarenja gospodarskim jedinicama (u daljnjem tekstu: osnova gospodarenja),
- programi za gospodarenje gospodarskim jedinicama na kršu (u daljnjem tekstu: programi gospodarenja)
- programi za gospodarenje šumama šumoposjednika (u daljnjem tekstu: programi gospodarenja šumoposjednika),
- programi za gospodarenje šumama s posebnom namjenom (u daljnjem tekstu: programi posebne namjene),
- godišnji planovi gospodarenja šumama (u daljnjem tekstu: godišnji planovi),
- operativni godišnji planovi.

II. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Prostorna podjela šuma i šumskih zemljišta

Članak 2.

Radi izrade i provođenja šumskogospodarskih planova šumskogospodarsko područje dijeli se na gospodarske jedinice.

Za šume u vlasništvu Republike Hrvatske granice gospodarskih jedinica određuju se šumskogospodarskom osnovom područja.

Za šume šumoposjednika ustrojavaju se gospodarske jedinice čije granice se poklapaju s granicama katastarskih općina (minimalna površina gospodarske jedinice), odnosno s granicama jedinica lokalne samouprave (maksimalna površina gospodarske jedinice), a mogu

se ustrojiti i gospodarske jedinice za šumske posjede jednog vlasnika veće od 20 hektara čije granice su neovisne o katastarskim općinama i jedinicama lokalne samouprave.

Ukoliko na području katastarske općine ima manje od 100 hektara šuma šumoposjednika ista se spaja s drugim katastarskim općinama sve do maksimalne površine gospodarske jedinice.

Gospodarske jedinice dijele se na odjele i odsjeke.

Postojeća gospodarska podjela na odjele u pravilu se zadržava, a u slučaju promjene povezuju se stara i nova podjela.

Članak 3.

Odjelom se smatra trajna osnovna jedinica gospodarske podjele šuma u okviru pojedine gospodarske jedinice.

Odjeli se ustanovljuju radi lakšega gospodarenja, nadzora i orijentacije na terenu.

Površina odjela, osim za neobraslo proizvodno šumsko zemljište, šikare, šiblJake, makije, garige i neplodno zemljište u pravilu ne može biti veća od 60 hektara.

Granice odjela se ustanovljuju prema prirodnim obilježjima (hrptovima, grebenima, kosama, vodotocima, uvalama i sl.) ili prema umjetno stvorenim objektima (stalnim izvoznim putovima, prosjekama i sl.).

Brojevi odjela u gospodarskoj jedinici označuju se neprekidno od sjevera prema jugu i od zapada prema istoku.

Članak 4.

Odsjekom se smatra najmanja promjenjiva osnovna površina gospodarske podjele šuma unutar odjela s kojom se posebno gospodari kao sastojinom.

Sastojine se izlučuju u odsjeke prema uzgojnom obliku, sastojinskom obliku, razvojnom stadiju, vrsti drveća, starosti, cilju gospodarenja, omjeru smjese i obrastu.

Najmanja površina odsjeka iznosi jedan hektar, osim u šumama šumoposjednika i odvojenim šumskim površinama, kada ona može biti i manja.

Neobraslo proizvodno zemljište izlučuje se u posebne odsjeke, ako je površina veća od 1 hektara.

Neobraslo neproizvodno i neplodno zemljište iskazuje se samo u obrascu O-1.

Članak 5.

Geodetska izmjera i obilježavanje obuhvaća gospodarsku podjelu i druge elemente od interesa za gospodarenje.

Podaci o površinama (odjela i odsjeka) iskazuju se u stotinkama hektara.

Granice gospodarskih jedinica, odjela i odsjeka ucrtavaju se na gospodarske karte, a na terenu moraju biti trajno i vidljivo obilježene i jedinstvene na cijelom šumskogospodarskom području prema sustavu obilježavanja koji je tiskan u Prilogu 1 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Vanjske granice i gospodarska podjela moraju se kontinuirano obnavljati, a usporedba posjedovnog i vlasničkog stanja obavlja se kod obnove i revizije osnove i programa.

Razvrstavanje šuma i šumskih zemljišta

Članak 6.

Prema Zakonu o šumama po namjeni šume mogu biti gospodarske, zaštitne i šume s posebnom namjenom.

Članak 7.

Šumsko zemljište razvrstava se na:

1. obraslo drvećem;
2. neobraslo:
  - proizvodno (čistine, blage kamenjare i sl.);
  - neproizvodno (prosjeke i svijetle pruge uz prometnice šire od 5 m, stovarišta, planinske rudine, višegodišnji nasadi i sl.);
  - neplodno (šumske prometnice šire od 5 m, vodotoci, kanali, močvare, ljuti krš, površine pod građevnim objektima, šljunčare, kamenolomi i sl.).

Članak 8.

Šume i šumska zemljišta iz članka 7. stavka 1. točke 1. i 2. alineje prve ovoga Pravilnika razvrstavaju se po uređajnim razredima.

Uređajni razred u jednodobnoj šumi određuje se prema namjeni šume, načinu postanka, glavnoj vrsti drveća prema kojoj se određuje ophodnja i cilj gospodarenja.

Uređajni razred preborne šume jele s ostalim vrstama drveća određuje se prema namjeni i glavnim vrstama drveća.

Uređajni razred neobraslog proizvodnog zemljišta određuje se prema namjeni.

Gospodarske šume na osjetljivim staništima (nagibi veći od 50%), plitka skeletna tla, riječni otoci – ade i sl.), šume s velikom biološkom raznolikošću, rijetke ili reprezentativne šumske zajednice te šume za zaštitu tla, prometnica i drugih objekata od erozije i poplava mogu se izlučiti u uređajne razrede s ograničenim gospodarenjem.

Članak 9.

Za šume i šumska zemljišta u kojima su provedena tipološka istraživanja, određuju se ekološkosposobni tipovi (u daljnjem tekstu: EGT).

EGT-om se smatra određena površina šume i šumskog zemljišta koja ima slične ekološke i gospodarske značajke o kojima ovisi i način gospodarenja.

EGT šume i šumskih zemljišta određuje se na temelju geološke podloge, vrste tla, klime, šumske zajednice, uzgojnih značajki, proizvodnih mogućnosti i vrijednosti sastojine.

Razvrstavanje sastojina

Članak 10.

Sastojina je dio šume koji se razlikuje od ostalih dijelova šume po vrsti drveća, načinu gospodarenja, načinu postanka, starosti i stadiju razvitka.

Sastojine se, temeljem okularne procjene vanjskog izgleda, vitalnosti i ekološke stabilnosti, razvrstavaju na sastojine vrlo dobre, dobre, srednje i slabe kakvoće.

Članak 11.

Prema omjeru smjese vrsta drveća sastojine se dijele na:

- čiste – u kojima je jedna vrsta drveća zastupljena s više od 75 posto drvne zalihe prema

ukupnoj drvnjoj zalihi odnosno prema broju stabala u prvom dobnom razredu;
– mješovite – u kojima su, uz glavne vrste, zastupljene i druge vrste drveća, ali većim udjelom od 25 posto ukupne drvene zalihe odnosno prema broju stabala u prvom dobnom razredu. Vrste drveća iskazuju se prema popisu vrsta koji je tiskan u Prilogu 2 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 12.

Prema načinu gospodarenja sastojine su:

1. jednodobne – stabla glavne vrste drveća su podjednake starosti, a gospodarenje je sastojinsko;
  2. preborne – u kojima su raspoređena stabla različitih visina i prsnih promjera, a gospodarenje je stablimično ili grupimično;
  3. raznodobne – u kojima se nalaze skupine (do 1 ha) različitih dobi i razvojnih stadija gdje su stabla unutar skupina podjednakih dimenzija, a gospodarenje je skupinasto.
- Gospodarenje sastojinama iz stavka 1. točke 2. ovoga članka provodi se u šumama jele s ostalim vrstama drveća.
- Gospodarenje sastojinama iz stavka 1. točke 3. ovoga članka može se provoditi u šumama na kršu, šumama šumoposjednika, šumama posebne namjene i u šumama koje imaju značajnu zaštitnu funkciju.

Članak 13.

Prema uzgojnom obliku sastojine su:

1. visokog uzgojnog oblika – nastale od stabala iz sjemena ili sadnica (sjemenjače);
2. srednjeg uzgojnog oblika – nastale od stabala dijelom iz sjemena, dijelom iz panja, gdje se prvima gospodari kao sjemenjačom, a drugima kao panjačom;
3. niskog uzgojnog oblika – nastale od stabala iz panja (panjače);
4. degradirane sastojine:
  - panjače – degradirane sjemenjače,
  - šikare – degradirane panjače u kojima, osim drveća, u istom sloju sudjeluje i grmlje;
  - šibljac – degradacijski oblici nastali iz šikara, a čini ih grmlje uglavnom šibljava oblika;
  - makije – degradacijski oblici crnikovih šuma u kojima osim drveća u istom sloju sudjeluje i grmlje;
  - garizi – degradirane makije otpornih grmolikih zimzelenih vrsta s progaljenim sklopom
5. šumske plantaže – umjetno podignute sastojine uz primjenu agrotehničkih mjera na neobraslom proizvodnom šumskom zemljištu;
6. šumske kulture – umjetno podignute sastojine na neobraslom proizvodnom šumskom zemljištu.

Članak 14.

Prema dobi i stadiju razvitka sastojine se razvrstavaju na:

1. mlade sastojine, starosti do polovice ophodnje u stadiju razvitka:
  - ponik – biljčice starosti do jedne godine;
  - pomladak – biljke starije od jedne godine do dobi kada se oblikuje debalce i krošnja;
  - mladik – stalca koja imaju oblikovano deblo i krošnju;
  - koljik – stalca prosječnoga prsnog promjera od 5 do 7 cm;
  - letvik – stalca prosječnoga prsnog promjera od 7 do 15 cm;
  - stadij odraslih stabala – stabla prosječnoga prsnog promjera većeg od 15 cm do polovice

ophodnje.

2. srednjodobne sastojine, starosti iznad polovice do dvije trećine ophodnje;
3. starije sastojine, starosti od dvije trećine ophodnje do zadnjeg dobnog razreda;
4. stare sastojine, starosti zadnjeg dobnog razreda i više.

Članak 15.

Raspodjela stabala u sastojini može biti:

- stablimična – raspored stabala različitih prsnih promjera i različitih visina u prebornim sastojinama, odnosno različitih vrsta drveća u jednodobnim sastojinama;
- grupimična – raspored stabala podjednakih prsnih promjera i podjednake visine, odnosno vrsta drveća na površini promjera do 1,5 visine dominantnog stabla.
- skupinasta – raspored stabala podjednakih prsnih promjera i podjednake visine, odnosno vrsta drveća na površini promjera većeg od 1,5 visine dominantnog stabla do 1,0 hektara.

Utvrdjivanje elemenata strukture sastojine

Članak 16.

Starost jednodobnih sastojina određuje se na temelju evidencije o godini osnutka, podataka iz prethodnih šumskogospodarskih planova, odnosno brojenjem godova na panju triju srednje plošnih stabala.

Članak 17.

Sklop sastojine prema ovom Pravilniku je stupanj zastiranja tla krošnjama.

Sklop se iskazuje kao:

- potpun sklop, kad su krošnje pravilno raspoređene i međusobno se dodiruju;
- nepotpun sklop, kad postoje takvi razmaci između krošanja pojedinih stabala da u njihove prostore ne može stati krošnja normalno razvijenog stabla;
- rijedak sklop, kad je sklop prekinut, a krošnje pojedinih susjednih stabala tako razmaknute da između njih može stati normalno razvijenog stabla;
- progaljen sklop, kad je otvor u sastojini nastao prekidom sklopa i ne može se više zatvoriti krošnjama susjednih stabala.

Kod prebornih sastojina tlo je višestruko zastrto krošnjama te se sklop ne iskazuje, osim ukoliko im je narušena preborna (vertikalna) struktura.

Članak 18.

Obrast sastojine prema ovom Pravilniku odnos je stvarne i normalne temeljnice u jednodobnim sastojinama, dok je u prebornim i raznodobnim sastojinama odnos stvarne i normalne drvne zalihe.

Obrast se iskazuje kao:

- normalni obrast, iznad 0.80;
- manji od normalnog, od 0.50 do 0.80;
- slab, do 0.50.

Normalna temeljnica odnosno drvna zaliha određuje se primjenom prirasno-prihodnih tablica domaćih autora (u daljnjem tekstu: prirasno-prihodne tablice).

Obrast se ne određuje u sastojinama prvog dobnog razreda, sastojinama kojima su započete oplodne sječe, sastojinama niskog uzgojnog oblika i degradiranim sastojinama.

Članak 19.

Drvena zaliha određuje se na sustavnoj mreži ploha temeljem izmjere prsnih promjera i visina svih živih stabala promjera većeg od 10 cm – taksacijske granice.

Veličina ploha i gustoća mreže ovisi o varijabilnosti mjerenih elemenata.

Prihvatljiva pogreška uzorka procjene drvene zalihe uz 95%-tnu vjerojatnost iznosi 7% na razini uređajnog razreda.

Drvena zaliha se izračunava na temelju utvrđenog tarifnog niza (uređajne jednoulazne tablice) za pojedine vrste drveća, a iskazuje se posebice za svaki odsjek.

U svrhu izjednačenja visinske krivulje i određivanja tarifnog niza podaci izmjerenih visina za pojedinu vrstu drveća grupiraju se za sastojine istog načina postanka, boniteta i dobnog razreda.

Visinska krivulja ustrojava se na temelju odgovarajućeg uzorka izmjerenih visina stabala.

U jednodobnim sastojinama koje se u sljedećih 10 godina propisuju za sječu glavnog prihoda drvena zaliha može se utvrditi izmjerom prsnih promjera svih stabala.

U jednodobnim sastojinama u kojima je započeta obnova, drvena zaliha obvezno se utvrđuje izmjerom prsnih promjera svih stabala.

Drvena zaliha zaštitnih, degradiranih, radno nedostupnih te šuma šumoposjednika se može utvrditi nekom priznatom metodom procjene.

Terenski obrasci i opis metoda za izmjeru na plohama nalaze se tiskani u Prilogu 3 ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 20.

Drvena zaliha se iskazuje u krupnom drvetu (>7 cm) iznad taksacijske granice koja iznosi 10 cm, a razvrstava se po debljinskim stupnjevima od 5 cm.

Sredine debljinskih stupnjeva su:

- 2.5 cm – debljinski stupanj 1,
- 7.5 cm – debljinski stupanj 2 i tako dalje.

U prebornim, raznodobnim i degradiranim sastojinama, te prvom i drugom dobnom razredu jednodobnih sastojina iskazuje se broj stabala po vrstama drveća za debljinske stupnjeve 1 i 2.

U prebornim i raznodobnim sastojinama, te razvojnom stadiju pomlatka i mladika jednodobnih sastojina iskazuje se i broj stabalaca visine ispod 1,30 m raspoređen u dva visinska razreda – do 0,5 m, i od 0,5 do 1.3 m.

Članak 21.

Sastojine se unutar uređajnog razreda u regularnim šumama razvrstavaju po dobnoj strukturi, a u prebornim i raznodobnim sastojinama po debljinskoj strukturi.

Za dobne razrede jednodobnih sastojina unutar uređajnog razreda iskazuju se podaci o stvarnoj i normalnoj površini, drvnoj zalihi, prirastu i obrastu, razvrstano po vrsti drveća po hektaru i ukupno.

Širina dobnog razreda iznosi 5 godina za ophodnje do 30 godina; 10 godina za ophodnje do 60 godina i 20 godina za ophodnje iznad 60 godina.

Za preborne i raznodobne sastojine unutar uređajnog razreda iskazuju se podaci o strukturi drvene zalihe u 3 debljinska razreda:

- I od 10 do 30 cm,
- II od 31 do 50 cm,
- III od 51 cm naviše,

normali temeljenoj na visini dominantnih stabala i omjeru smjese prema drvnoj zalihi

razvrstano po vrstama drveća.

Degradirane sastojine ne razvrstavaju se prema dobi i stadiju razvitka.

Članak 22.

Bonitet staništa sastojine predstavlja potencijalnu proizvodnost drvne tvari s obzirom na glavnu vrstu drveća, koja je određena u odgovarajućim prirasno-prihodnim tablicama.

Bonitet staništa sastojine izražava se rimskim brojem, a određuje se:

- u jednodobnim sastojinama na osnovi starosti sastojine i visine srednjeg plošnog stabla;
- u prebornim i raznodobnim sastojinama prema srednjoj visini i promjeru dominantnih stabala.

Članak 23.

Prirast drvne zalihe određuje se na temelju volumnih tablica i mjerenja debljinskog prirasta. Mjerenje debljinskog prirasta se obavlja za glavne vrste drveća.

U jednodobnim sastojinama uzorci za izmjeru debljinskog prirasta za pojedinu vrstu drveća se grupiraju po načinu postanka, bonitetima i starosti, a u prebornim i raznodobnim sastojinama po uređajnim razredima i bonitetima.

U sastojinama niskog uzgojnog oblika određuje se samo prosječni dobni prirast drvne zalihe. Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, u jednodobnim sastojinama koje se propisuju za oplodne sječe u idućih 10 godina, prirast drvne zalihe izračunava se prema prirastu koji je određen prijašnjom osnovom odnosno programom ili kontrolnom metodom.

Određivanje ciljeva i načina gospodarenja

Članak 24.

Cilj gospodarenja šumama određuje ophodnju glavne vrste. U prirodnim gospodarskim šumama ophodnja se određuje prema glavnoj vrsti drveća, i to:

- za lužnjak i crniku – 140 godina
- za kitnjak i medunac – 120 godina
- za običnu bukvu i gorski javor – 100 godina
- za cer, poljski i obični jasen, crni orah – 80 godina
- za crnu johu, obični grab, crni grab, bjelograbić i divlju trešnju – 60 godina
- za lipe – 50 godina
- za kesten, bagrem i brezu – 40 godina
- za domaće topole i vrbe – 30 godina
- za smreku, crni i obični bor – 80 godina
- za borovac, alepski i primorski bor, ariš, duglaziju i ostalu crnogoricu – 60 godina.

Donja granica ophodnje za panjače tvrde bjelogorice je 40 godina, a za panjače meke bjelogorice 20 godina.

Donja granica ophodnje u panjačama koje se prirodnim putem prevode u sjemenjače, smanjuje se za 30% od utvrđenih donjih granica ophodnje i sječive zrelosti sjemenjača iz stavka 1. ovoga članka.

Ophodnja i sječiva dob u pravilu su istovjetni kod normalnog razmjera dobnih razreda. Promjeri sječive zrelosti u prebornim i raznodobnim sastojinama određuju se na osnovi boniteta za pojedine glavne vrste drveća.

Ophodnja šumskih plantaža i šumskih kultura određuje se elaboratom podizanja ili ciljem gospodarenja.

Sječiva dob i promjeri sječive zrelosti mogu biti iznimno niži u sastojinama loše kakvoće i zdravstvenog stanja, te obrasta glavne vrste drveća ispod 0.4.

Sječiva dob može biti niža ili viša od ophodnje u uvjetima narušenih elemenata strukture sastojine i uređajnog razreda.

Članak 25.

Radovi biološke obnove šuma koji se određuju šumskogospodarskim planovima obuhvaćaju:

1. Pripremu staništa za prirodno pomlađivanje sastojina predviđenih za prirodnu obnovu
  - uređenje donje etaže,
  - čišćenje tla od korova,
  - rahljenje tla,
  - površinsko odvodnjavanje.
2. Popunjavanje, njegu i čišćenje u prvom dobnom razredu jednodobnih, te prebornim i raznodobnim sastojinama
  - popunjavanje šuma i šumskog zemljišta šumskim reprodukcijским materijalom,
  - njega pod zastorom stare sastojine,
  - njega pomlatka,
  - njega mladika,
  - čišćenje sastojina.
3. Prorjeđivanje sastojina do starosti trećine određene ophodnje u njegovanim sastojinama, a u starijim ako je to prijeko potrebno radi uzgoja;
4. Pošumljavanje sječina nakon čistih sječa
  - čišćenje tla od korova,
  - rahljenje tla,
  - površinsko odvodnjavanje,
  - sjetva i sadnja šumskog reprodukcijskog materijala.
5. Sanaciju paljevina
  - pripremni radovi,
  - sjetva i sadnja šumskog reprodukcijskog materijala,
  - njega sastojina do 1/5 ophodnje.
6. Resurekciju degradiranih sastojina i prevođenje u viši uzgojni oblik
  - resurekcija,
  - trijebljenje,
  - sjetva i sadnja šumskog reprodukcijskog materijala,
  - njega sastojina do 1/5 ophodnje.
7. Čuvanje šuma
8. Odabiranje i obilježavanje stabala za sječú i obavljanje nadzora u izvršenju radova iz točke 2. ovoga članka
  - doznaka prethodnog prihoda,
  - doznaka redovitog i izvanrednoga glavnog prihoda,
  - doznaka slučajnog prihoda,
  - obavljanje nadzora u izvršenju radova iz točke 2. ovoga članka.
9. Izradu šumskogospodarskih planova, te njihove revizije i obnove
  - pripremni radovi,
  - terenski radovi,
  - završni radovi,
  - izvanredna revizija,
  - godišnji plan,
  - reambulacija međa.

10. Rekonstrukciju i konverziju šuma panjača, makija, šikara i šibljaka
- pripremni radovi,
  - sjetva i sadnja šumskoga reprodukcijuskog materijala,
  - njega sastojina do 1/5 ophodnje.
11. Pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta i podizanje plantaža brzorastućih vrsta drveća na novim površinama
- sjetva i sadnja šumskoga reprodukcijuskog materijala,
  - popunjavanje.
12. Pripremu staništa, njegu novopodignutih sastojina i kultura;
- priprema staništa
  - njega sastojina do 1/5 ophodnje.
13. Zaštitu od štetnih organizama i požara
- opažanje biljnih bolesti,
  - suzbijanje biljnih bolesti,
  - opažanje biljnih štetnika,
  - suzbijanje biljnih štetnika,
  - suzbijanje glodavaca,
  - zaštita od divljači kemijskim sredstvima,
  - podizanje ograda,
  - održavanje ograda,
  - uklanjanje ograda,
  - osmatračka protupožarna služba,
  - izrada osmatračkih objekata,
  - održavanje osmatračkih objekata,
  - izrada protupožarnih prosjeka,
  - održavanje protupožarnih prosjeka,
  - postavljanje znakova upozorenja,
  - orezivanje donjih grana u kulturama crnogorice,
  - radovi na suzbijanju požara,
  - održavanje izvora, bunara i cisterni.
14. Kupnju šuma, odnosno šumskih zemljišta
15. Sanaciju i obnovu šuma kao posljedica sušenja, propadanja šuma i ratnih djelovanja
- pripremni radovi,
  - sjetva i sadnja šumskoga reprodukcijuskog materijala
  - njega sastojina do 1/5 ophodnje,
  - razminiranje šuma i šumskih zemljišta,
  - razminiranje šumskih prometnica.
16. Projektiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture
- projektiranje i izgradnja šumskih prometnica,
  - održavanje šumskih prometnica,
  - projektiranje i izgradnja protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta,
  - održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta,
  - projektiranje i izgradnja šumskih vlaka,
  - održavanje šumskih vlaka,
  - projektiranje i izrada stalnih šumskih žičara,
  - održavanje stalnih šumskih žičara,
  - projektiranje i izrada prosjeka,
  - održavanje prosjeka.

Na površinama gdje se provodi čista sječa, sjetva i sadnja šumskoga reprodukcijuskog materijala obavlja se u istom vegetacijskom razdoblju ili najkasnije na početku sljedećega vegetacijskog razdoblja.

Popunjavanje se obavlja najkasnije treću godinu nakon dovršnog sjeka na cjelovitim površinama neuspjelog pomlađivanja iznad 0.2 ha.

Šumske kulture i šumske plantaže popunjavaju se do obraslosti na temelju elaborata podizanja.

Članak 27.

Radi zaštite tla od zakorovljenja i zamočvarenja, površine sječina nastalih sječom stabala zbog sušenja i propadanja, ako su veće od 0.2 hektara s užom stranicom većom od visine dominantnih stabala u odsjeku, moraju se sanirati odmah ili najkasnije do kraja idućega vegetacijskog razdoblja nakon izvršene sječe.

Članak 28.

Etat se određuje prema proizvodnim mogućnostima staništa za svaki uređajni razred, po odsjecima i vrsti drveća, a razrađuje se po grupama sortimenata na razini gospodarske jedinice.

Potrajnost prihoda etata planira se po uređajnim razredima glavnih gospodarskih vrsta drveća.

Članak 29.

Etat glavnog prihoda jednodobnih sastojina visokoga uzgojnog oblika određuje se po metodi razmjera dobnih razreda, usporedbom stvarnog i normalnog razmjera dobnih razreda za svaki uređajni razred posebice, uzimajući u obzir ekološke i gospodarske prilike.

Sastojine za glavni prihod odabiru se temeljem sljedećih kriterija:

1. sastojine zadnjega dobnog razreda;
2. sastojine predzadnjega dobnog razreda kada je znatno poremećen razmjer dobnih razreda na velikim šumskim kompleksima istog uređajnog razreda, i to:
  - kada stabla glavne vrste drveća imaju srednji promjer jednak ili veći od srednjeg promjera normalne sastojine odgovarajućeg boniteta u dobi ophodnje, prema prirasno-prihodnim tablicama domaćih autora;
  - u mješovitim sastojinama hrasta lužnjaka i poljskog jasena s udjelom jasena većim od 1/3 te se pouzdano utvrdi da bi daljnje gospodarenje bilo gospodarski neučinkovito.
3. sastojine loše kakvoće i zdravstvenog stanja, te obrasta glavne vrste drveća ispod 0,4. Sveukupni površinski 10-godišnji etat glavnog prihoda može iznositi do 60% normalne površine dobnog razreda.

Članak 30.

Etat prethodnog prihoda jednodobnih sastojina visokog uzgojnog oblika određuje se na temelju propisane njege šuma proredom za svaku sastojinu po odjelima odnosno odsjecima, uspoređujući stanišne prilike, drvenu zalihu, strukturu i dob sastojine s normalnim stanjem.

Iznimno etat se ne određuje:

- u odsjecima čije su sastojine starije od 2/3 ophodnje, a koje su u prethodnom polurazdoblju prorjeđivane i obrast im je manji od normalnog;
- u odsjecima čije su sastojine starije od 1/3 ophodnje i slabog obrasta.

Članak 31.

Etat prebornih i raznodobnih šuma određuje se za svaki odjel odnosno odsjek na osnovi normalne drvene zalihe i prirasta te strukture stvarne drvene zalihe po debljinskim stupnjevima. Intenzitet sječe ne može biti veći od 30% drvene zalihe u odjelu odnosno odsjeku, a u sastojinama slabog obrasta (do 0,5) etat se u pravilu ne propisuje.

Članak 32.

U sastojinama srednjega uzgojnog oblika etat se određuje posebice za stabla iz sjemena, a posebice za stabla iz panja.

U sastojinama niskoga uzgojnog oblika i degradiranim sastojinama, etat se određuje za svaki odjel odnosno odsjek:

– kao za jednodobne sastojine visokoga uzgojnog oblika u panjačama kojima je cilj gospodarenje panjačama;

– površinski u degradiranim sastojinama u kojima je propisana konverzija ili rekonstrukcija.

Za zaštitne šume, šume s posebnom namjenom i šume ograničenog gospodarenja određuje se usmjereni etat, u skladu sa svrhom zbog koje su takvima proglašene.

Za područje šuma koje nisu obuhvaćene šumskogospodarskim planovima smije se godišnje odobriti sječa do visine 50% prirasta, odnosno 1,5% drvene zalihe.

Članak 33.

U jednodobnim sastojinama užita drvena zaliha razvrstava se na:

– redoviti i izvanredni glavni prihod,

– prethodni prihod,

– slučajni prihod.

U redoviti glavni prihod ulazi užita drvena zaliha propisana osnovom odnosno programom gospodarenja.

U izvanredni glavni prihod ulazi drvena zaliha užita na površinama koje će se trajno upotrebljavati u druge svrhe (površine izdvojene iz šumskogospodarskog područja, prometnice, prosjeke, trase elektrovoda, kanali i dr.).

U prethodni prihod ulazi užita drvena zaliha propisana osnovom odnosno programom gospodarenja.

U slučajni prihod ulazi sva užita drvena zaliha koja nije propisana osnovom odnosno programom gospodarenja i bespravne sječe.

Za količinu užite drvene zalihe slučajnog prihoda umanjuje se prethodni prihod u odsjeku.

Članak 34.

U prebornim i raznodobnim sastojinama užita drvena zaliha razvrstava se na redoviti, izvanredni i slučajni prihod.

U redoviti prihod ulazi drvena zaliha propisana osnovom odnosno programom gospodarenja.

U izvanredni prihod ulazi drvena zaliha posječena na površinama koje će se trajno upotrebljavati u druge svrhe (površine izdvojene iz šumskogospodarskog područja, prometnice, prosjeke, kanali i dr.).

U slučajni prihod ulazi posječena drvena zaliha koja nije propisana osnovom odnosno programom gospodarenja i bespravne sječe.

Za količinu posječene drvene zalihe izvanrednog i slučajnog prihoda prebornih i raznodobnih sastojina umanjuje se redoviti prihod.

Članak 35.

Doznačena drvena zaliha iz članka 33. i 34. ovoga Pravilnika unosi se u knjižice doznake ili terenska računala.

Doznačena drvena zaliha se izračunava prema istim tablicama po kojima je bila izračunata u osnovi odnosno programu gospodarenja.

Članak 36.

Jednodobne sastojine obnavljaju se prirodnim putem oplodnim (postupičnim) sječama. U sastojinama za koje su osnovom odnosno programom propisane oplodne sječe može se provoditi naplodni sijek:

1. u godini ili jednu do dvije godine nakon dobrog uroda šumskog sjemena glavne vrste drveća,
2. ako se prije naplodnog sijeka unese odgovarajuća količina šumskog sjemena glavne vrste drveća neposredno prije sječe.

Dovršni sijek provodi se kad je najmanje 70 posto površine odsjeka pokriveno pomlatkom koji je sposoban za samostalan razvoj.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka:

- degradirane sastojine u kojima nije moguća prirodna obnova mogu se prevoditi u sastojine visokoga uzgojnog oblika čistim sječama i umjetnom obnovom;
- sastojine crne johe, topola i vrba mogu se posjeći čistom sječom i umjetno obnoviti sadnicama ili vegetativnim dijelovima;
- sastojine bagrema nakon čistih sječa mogu se obnoviti izbojcima iz žilja;
- sastojine slaboga obrasta mogu se posjeći čistom sječom i umjetno obnoviti sadnicama glavne vrste drveća.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka dovršni sijek može se provoditi na dobro pomlađenim dijelovima odsjeka površine veće od 1 hektara.

Preborne i raznodobne sastojine obnavljaju se prirodnim putem, sječom u skupinama, grupama i stablimično u ophodnjicama ne kraćim od pet godina.

Članak 37.

Otvorenost šuma gospodarske jedinice prikazuje se u kilometrima na 1.000 hektara.

Otvorenost odjela odnosno odsjeka određuje se na osnovi prosječne udaljenosti privlačenja i iznošenja drvnih sortimenata od sredine odjela odnosno odsjeka do tvrde prometnice ili vodenog puta, a iskazuje se u metrima.

Otvorenost šuma određuje se na temelju dužine šumskih i javnih prometnica koje se mogu koristiti cijelu godinu.

Prometnica kad prolazi kroz šumu uzima se u račun cijelom dužinom, osim kad:

1. prolazi granicom dviju gospodarskih jedinica, odjela odnosno odsjeka, dužina se dijeli proporcionalno dužini tih granica;
2. prolazi rubom šume 50 posto svoje dužine.

Javne prometnice uzimaju se u račun otvorenosti ako mogu služiti za utovar i prijevoz drvnog materijala cijele godine.

Članak 38.

Šumski proizvodi mogu se iskorištavati u mjeri u kojoj ne ugrožavaju stabilnost ekosustava i u opsegu koji ne umanjuje općekorisne funkcije šuma, te se šumskogospodarskim planom

može dopustiti:

1. pašarenje na površinama šuma i šumskih zemljišta većih od 50 hektara uz obvezno čuvanje stoke, pod uvjetom da tim površinama nisu obuhvaćene površine prvoga dobnog razreda, površine u fazi obnove odnosno konverzije te na površinama na kojima je izvršena resurekcija u protekle tri godine;

2. brst u skladu s odredbama Zakona;

3. žirenje na suvislim površinama šuma i šumskih zemljišta većim od 300 hektara, pod uvjetom da istim šumama nisu obuhvaćene sastojine prvoga dobnog razreda i u fazi obnove;

4. skupljanje gljiva, ljekovitog i ukrasnog bilja u količinama koje ne ugrožavaju opstanak i širenje u svom arealu vrste koja se skuplja, uz dopuštenje nadležnog tijela državne uprave za zaštićene vrste prema posebnom propisu,

5. branje i sakupljanje plodova i sjemena šumskog drveća i grmlja, uz dopuštenje nadležnog tijela državne uprave za zaštićene vrste prema posebnom propisu.

Za korištenje sporednih šumskih proizvoda iz stavka 1. točka 1., 2. i 3. u zaštićenim područjima prema posebnom propisu potrebno je ishoditi dopuštenje tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode.

Pašarenje, brst i žirenje te skupljanje i odnošenje šušnja, granja, šljunka i pijeska, ne može se dopustiti na bujičnom području.

Skupljanje žaba i puževa nije dopušteno u šumama i na šumskim zemljištima.

Osnovom odnosno programom gospodarenja određuje se popis površina na kojoj su dopušteni pašarenje, brst i žirenje.

Članak 39.

U šumama i na šumskim zemljištima mogu se uzgajati one vrste divljači koje obitavaju u ekosustavu, osim u uzgajalištima divljači, u skladu s osnovom odnosno programom.

U obračunu lovnoproduktivnih površina za krupnu divljač iz obračuna se izuzimaju površine prvoga dobnog razreda (osim za divlju svinju) i površine u fazi oplodnih sječa.

Osnovom odnosno programom ograničuje se broj one vrste divljači koja može učiniti veću gospodarsku štetu šumi i šumskom zemljištu.

Članak 40.

U šumsku kroniku unose se kronološkim redom oni podaci koji nisu obuhvaćeni evidencijama, a odnose se na gospodarenje šumama i šumskim zemljištima gospodarske jedinice.

Šumska kronika vodi se po godinama u posebnoj knjizi.

Članak 41.

Radi praćenja i očuvanja višenamjenskih funkcija šuma na razini sastojina i gospodarskih jedinica obavlja se ocjena općekorisnih funkcija šuma.

Ocjenjivanje se vrši prema metodologiji koja je tiskana u Prilogu 4. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 42.

Odredbe članaka 2. do 41. ovoga Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju na izradu šumskogospodarskih planova, osim operativnih planova.

III. OSNOVA PODRUČJA

Članak 43.

Osnova područja izrađuje se za šumskogospodarsko područje Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: šumskogospodarsko područje) i sadrži:

1. uređajni zapisnik;
2. iskaz površina šuma i šumskih zemljišta
3. tablicu površina šuma i šumskih zemljišta prema namjeni;
4. tablicu dobnih i debljinskih razreda;
5. plan šumskouzgojnih radova;
6. osnovu sječa glavnog i prethodnog prihoda;
7. opću osnovu sječa;
8. prikaz etata po sortimentima;
9. plan investicijskih ulaganja;
10. plan zaštite šuma;
11. plan gospodarenja s divljači;
12. plan izrade i revizije osnova i programa;
13. plan korištenja šumskih proizvoda;
14. prikaz imovinsko-pravnih odnosa;
15. gospodarsko-financijski plan;
16. grafičke prikaze drvene zalihe i prirasta po dobnoj i debljinskoj strukturi;
17. pregledne karte;
18. evidencije o izvršenim radovima određenima prijašnjom i važećom osnovom područja.
19. mjere i uvjete zaštite prirode sukladno posebnom propisu.

Podaci iz stavka 1. ovoga članka iskazuju se prema pravu vlasništva i drugim stvarnim pravima na šumi i šumskom zemljištu.

Podaci iz točaka od 2. do 7. i točke 10. prikazuju se po županijama.

Članak 44.

Uređajni zapisnik sadržava:

UVOD

I. Opis područja:

1. površine
2. povijesni podaci
3. prirodne značajke:
  - orografske i hidrografske prilike
  - geološka podloga i tlo
  - klima
  - vegetacija
  - ekološkogospodarski tipovi
  - fauna
4. općekorisne funkcije šuma

II. Dosadašnje gospodarenje šumama i šumskim zemljištima

1. prikaz dosadašnje organiziranosti šumarstva
2. prikaz dosadašnjega gospodarenja šumama i šumskim zemljištima (uređivanje šuma, šumskouzgojni radovi, provedba etata i užita, drvena zaliha, zaštita šuma, investicijsko ulaganje, šumske prometnice, podaci o općekorisnim funkcijama šuma, iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda i sl.)

III. Sadašnje stanje šuma

1. površina, drvena zaliha i prirast razvrstani po dobnoj, odnosno debljinskoj strukturi te uređajnim razredima

2. histogrami, funkcije i tablice

3. zdravstveno stanje šuma

IV. Buduće gospodarenje

1. prostorno uređivanje šuma

2. cilj i način gospodarenja:

– općenito

– po uređajnim razredima

– očekorisne funkcije šuma

3. uređivanje šuma

4. prikaz predviđenih radova biološke obnove šuma

5. plan iskorištavanja drvene zalihe i normalitet sastojina s obrazloženjem

6. investicijska ulaganja

7. šumske prometnice

8. gospodarenje faunom i divljači

9. šumski proizvodi.

V. Vrijeme sječe i izvlačenja iz šume

VI. Opći razvoj šumskogospodarskog područja s posebnim osvrtom na

1. razvoj industrije

2. razvoj drugih djelatnosti

3. značenje šuma za oblikovanje kulture područja i stvaranje prirodne ravnoteže prostora

VII. Obrazloženje utvrđene ekološke i gospodarske podloge za biološko poboljšavanje šuma i povećavanje šumske proizvodnje za razdoblje od 10 godina i orijentacijski za sljedećih 10 odnosno 20 godina.

VIII. Usklađenost osnove područja s odrednicama Prostornih planova županija.

IX. Usklađenost osnove područja s uvjetima zaštite prirode.

Članak 45.

Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. Zakona o šumama, točke 1. do 9., planiraju se u skladu s potrebama, a radovi iz članka 28., točke 10. do 16., planiraju se prirodno i financijski u okviru izdvojenih i osiguranih sredstava.

Članak 46.

Osnovama sječa određuje se količina drvene zalihe (etat) koja se planira posjeći u tijeku valjanosti osnove područja.

Drvena zaliha (etat) se razvrstava po uređajnim razredima, vrsti drveća, polurazdobljima I/1 i I/2 i za II. gospodarsko razdoblje.

Članak 47.

Planom investicijskih ulaganja obuhvaća se izgradnja šumskih prometnica, objekata namijenjenih šumskoj proizvodnji i sredstava za osiguranje opreme za provedbu zaštite šuma, etata, radova biološke obnove i drugih planiranih radova.

Ulaganja se planiraju prirodno i financijski s naznakom izvora financiranja za razdoblje od 10 godina.

Članak 48.

Plan izrade i revizije osnova i programa gospodarenja obuhvaća površine uređenih i neuređenih šuma, popis postojećih osnova odnosno programa s redosljedom izrade i revizije za razdoblje od 10 godina s ukupnim opsegom radova na šumskogospodarskom području po gospodarskim jedinicama.

Članak 49.

Gospodarsko-financijski plan izrađuje se za razdoblje od 10 godina prema naturalnim i financijskim pokazateljima u godini izrade osnove područja.

Članak 50.

Grafički prikaz drvne zalihe (stvarne i normalne) i etata po dobnoj i debljinskoj strukturi izrađuje se po uređajnim razredima te zbirno za šumskogospodarsko područje, i to:

1. grafički prikaz dobnih i debljinskih razreda po površini i drvnoj zalihi,
2. grafički prikaz drvne zalihe prije i poslije sječe prebornih šuma.

Članak 51.

Pregledne karte osnove područja izrađuju se u mjerilu 1:300.000, a mogu se izrađivati i u krupnijem mjerilu.

Uz osnovu područja izrađuju se sljedeće pregledne karte:

1. geološka karta;
2. fitocenološka karta;
3. pedološka karta s ucrtanim erozivnim i poplavnim područjima, vodotocima i vodenim površinama;
4. pregledna karta šuma po vlasništvu;
5. pregledne karte prostorne podjele šuma na gospodarske jedinice posebice za državne šume (s ucrtanim granicama gospodarskih jedinica, šumarija, uprava šuma Podružnica, županija, s posebno naznačenim krškim područjem) i posjedničke šume (s ucrtanim granicama katastarskih općina odnosno gospodarskih jedinica, općina, županija, s posebno naznačenim krškim područjem). Ukoliko se osnovom područja planiraju promjene prostorne podjele uz kartu postojeće prostorne podjele radi se i karta planirane prostorne podjele;
6. pregledna karta šuma po namjeni (gospodarske, zaštitne, s posebnom namjenom);
7. pregledna karta šuma po načinu postanka (uzgojnom obliku) i načinu gospodarenja;
8. pregledna karta šuma po glavnim vrstama drveća;
9. karta šumske infrastrukture s ucrtanom postojećom i planiranom šumskom infrastrukturom;
10. karta ugroženosti od požara;
11. karta općekorisnih funkcija šuma s ucrtanim većim naseljima, industrijskim postrojenjima, poljoprivrednim površinama, prometnim koridorima i sl.
12. Karta staništa prema posebnom propisu.

Pri prvoj izradi osnove područja izrađuje se geološka, pedološka i fitocenološka karta, ostale karte izrađuju se svakih 10 godina kod njene redovne revizije ili obnove, a kod izvanredne revizije prema potrebi.

Karte iz stavka 2. ovoga članka boje se prema standardu bojanja karata koji je tiskan u Prilogu 5 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio, osim karata u podstavcima 1., 2., 3. i 12. koje se boje prema drugim propisima.

Članak 52.

O izvršenim radovima predviđenima osnovom područja vodi se godišnja evidencija po gospodarskim jedinicama.

Na kraju svake godine i po isteku I/1 polurazdoblja sastavlja se rekapitulacija za osnovu područja, a podaci se upisuju do 31. ožujka za proteklu godinu.

Članak 53.

Obrasci ŠGO-1 do ŠGO-18 sastavni su dio osnove područja i tiskani su u Prilogu 6. ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

IV. OSNOVA GOSPODARENJA

Članak 54.

Osnove gospodarenja izrađuju se za kontinentalne šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

Osnovama gospodarenja određuje se stanje šuma te radovi u neposrednom gospodarenju šumama i šumskim zemljištima gospodarske jedinice.

Članak 55.

Osnova gospodarenja sadržava:

1. uređajni zapisnik;
2. iskaz površine šuma i šumskih zemljišta;
3. tablicu vrednovanja općekorisnih funkcija šuma;
4. opis staništa i sastojina;
5. tablicu dobnih razreda jednodobnih šuma i tablicu debljinskih razreda prebornih i raznodobnih šuma;
6. plan šumskouzgojnih radova;
7. osnovu sječa glavnog i prethodnog prihoda i opću osnovu sječa;
8. prikaz etata po sortimentima;
9. plan zaštite šuma s popisom šuma prema stupnju ugroženosti od požara;
10. plan investicijskih ulaganja;
11. plan prihoda i rashoda;
12. plan korištenja šumskih proizvoda;
13. grafičke prikaze drvne zalihe i etata po dobnoj i debljinskoj strukturi;
14. osnovne, pregledne i druge karte;
15. izračun dendrometrijskih podataka s grafikonima prikaza broja stabala i drvne zalihe;
16. tarife;
17. evidenciju o izvršenim radovima određenima osnovom;
18. mjere i uvjeti zaštite prirode sukladno posebnom propisu.

Članak 56.

Uređajni zapisnik sadržava:

Uvod

I. Opis gospodarske jedinice

1. povijesni podaci

2. prirodne značajke:

- orografske i hidrografske prilike
- geološka podloga i tlo
- klima
- vegetacija
- ekološkogospodarski tipovi.

3. općekorisne funkcije šuma

II. Dosadašnja organiziranost šumarstva i gospodarenja šumama i šumskim zemljištima

1. prikaz dosadašnje organiziranosti šumarstva;

2. prikaz dosadašnjega gospodarenja šumama i šumskim zemljištima s bilancom po odjelima i odsjecima:

- šumskouzgojni radovi
- iskorištavanje drvene zalihe (etat)
- zaštita šuma
- iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda,
- investicijska ulaganja
- šumske prometnice
- podaci o divljači
- propadanje šuma.

III. Sadašnje stanje šuma i šumskih zemljišta i usporedba s prijašnjim stanjem

1. površina

2. drvene zalihe i prirasti

3. tablice dobnih odnosno debljinskih razreda

4. opis uređajnih razreda

5. zdravstveno stanje.

IV. Buduće gospodarenje šumama i šumskim zemljištima

1. cilj i način gospodarenja po uređajnim razredima

2. mjere i uvjeti zaštite prirode sukladno posebnom propisu

3. šumskouzgojni radovi

4. određivanje etata i izračun normaliteta s obrazloženjem

5. zaštita šuma

6. šumske prometnice

7. lovno gospodarenje

8. iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda.

V. Vrijeme sječe i izvlačenja iz šume

VI. Usklađenost osnove s prostornim planom županije

VII. Usklađenost osnove s uvjetima zaštite prirode.

Članak 57.

Iskaz površina sadržava podatke po kategorijama šuma i šumskih zemljišta, popis katastarskih čestica po odjelima i odsjecima i obrazloženje nastalih promjena za proteklo polurazdoblje.

Površine se prikazuju po katastarskim česticama prema posjedovnom i vlasničkom stanju.

Posebno se iskazuju površine šuma i šumskih zemljišta prema namjeni.

Ukupna površina šuma iskazuje se po županijama i gradovima/općinama.

Članak 58.

Opis staništa i sastojina prikazuje pripadnost uređajnom razredu, stanje šuma pojedinog odjela odnosno odsjeka s podacima o elementima staništa i strukturi sastojine, obrastu, sklopu,

dužini privlačenja, kakvoći, starosti, bonitetu, ophodnji ili ophodnjici.

Elementi staništa su:

1. nagib – iskazuje se u stupnjevima, od najmanjega do najvećega
2. nadmorska visina – iskazuje se kao prosječna nadmorska visina u nizinskim šumama, a u brdskim i gorskim kao najniža i najviša nadmorska visina za odjel odnosno odsjek
3. ekspozicija – označuje se velikim početnim slovima strana svijeta
4. razvedenost zemljišta – označuje se kao »ravničasto«, »brežuljkasto«, »vrtačasto«, »strana«, »hrbat« i sl.
5. živi i mrtvi pokrov – označuje se prema tome da li je tlo zastrto slojem grmlja ili prizemnim raščem, listincem i humusom ili je bez pokrova.

Elementi strukture sastojine su:

1. broj stabala,
2. temeljnica,
3. drvena zaliha,
4. prirast.

Elementi strukture sastojine iskazuju se prema vrstama drveća po hektaru i ukupno.

Tarifa, prsni promjer i visina iskazuju se prema vrsti drveća.

Struktura broja stabala iskazuje prema vrstama drveća po hektaru i debljinskim stupnjevima, tabelarno i grafički.

Članak 59.

Podaci u tablici dobnih razreda iskazuju se po uređajnim razredima razvrstanim po vrstama drveća.

Članak 60.

Planom šumskouzgojnih radova određuju se radovi po odjelima odnosno odsjecima i ukupno za gospodarsku jedinicu.

Višekratni zahvati na istoj površini planiraju se u smjernicama gospodarenja prema potrebama i stanju sastojina.

Propisani radovi njege i čišćenja provode se bez obzira na povećanje starosti sastojine.

U sastojinama zrelim za sječū za koje nije propisana oplodna sječū mogu se propisati pripremni radovi obnove.

Članak 61.

Osnovom sječū glavnog i prethodnog prihoda jednodobnih sastojina i općom osnovom sječū raznodobnih sastojina propisuje se etat uređajnog razreda, odjela, odsjeka i ukupno.

Veličina desetogodišnjeg etata gospodarske jedinice izračunava se vodeći računa o potrajnosti i prirodnoj obnovi šuma.

Propisani etat obvezan je po površini, a dopuštena su odstupanja po drvnoj masi jednaka standardnoj grešci izmjere u odsjeku.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u sastojinama II. dobnog razreda, propisani etat nije obvezan po drvnoj masi.

Članak 62.

Grafički prikaz stvarne i normalne drvne zalihe i etata po dobnj i debljinskoj strukturi izrađuje se za I/1 i I/2 polurazdoblje, i to:

1. grafički prikaz razmjera dobnih razreda po površini i uređajnim razredima za jednodobne sastojine, plantaže i kulture
2. grafički prikaz drvene zalihe prije i poslije sječe po debljinskim i uređajnim razredima za raznodobne sastojine.

Članak 63.

Za osnovu se izrađuju:

1. osnovna karta gospodarske podjele s katastarskom podlogom u mjerilu 1:5.000 ili 1:10.000;
  2. pregledna karta s topografskom podlogom u mjerilu 1:25.000 ili krupnijem, u koju se ucrtavaju granice županija, općina, odjela, odsjeka i postojeće prometnice;
  3. tematske karte kojima je podloga topografska karta u mjerilu 1:25.000 ili krupnijem:
    - a) karta uređajnih razreda;
    - b) karta dobnih razreda;
    - c) karta postojeće i planirane šumske infrastrukture (bez vlaka);
    - d) karta etata (za glavni prihod i I/1 i I/2);
    - e) karta šumskouzgojnih radova;
    - f) karta ugroženosti šuma od požara u skladu s posebnim propisom;
    - g) fitocenološka karta;
    - h) pedološka karta;
    - i) karta ekološkogospodarskih tipova ukoliko su određeni;
    - j) karta općekorisnih funkcija šuma;
    - k) karta staništa prema posebnom propisu;
    - l) karta zaštićenih dijelova prema posebnom propisu.
- Karte iz stavka 1. ovoga članka boje se prema standardu u Prilogu 5. ovoga Pravilnika, osim karata pod točkom 3.f, g, h, k i l koje se boje prema drugim propisima.

Članak 64.

Podatke o izvršenim radovima propisanim osnovom gospodarenja, provoditelj osnove gospodarenja upisuje u evidencije do 1. ožujka za proteklu godinu.

Podaci o izvršenju glavnog i prethodnog prihoda evidentiraju se po površinama i drvnoj zalihi iz knjižica doznaka.

Podaci za površinu prikazuju se pri prvom redovitom zahvatu, a posječena drvena zaliha po godinama.

Podaci o izvršenim radovima biološke obnove šuma obuhvaćaju vrstu i količinu radova, a evidentiraju se po odjelima i odsjecima.

Višekratni zahvati na istoj površini evidentiraju se posebice.

Radovi koji nisu propisani osnovom, evidentiraju se kao nepropisani radovi.

Na kraju svake godine i po isteku I/1 polurazdoblja izrađuje se rekapitulacija evidentiranih podataka za gospodarsku jedinicu.

Članak 65.

Obrasci O-1 do O-19 sastavni su dio osnove i tiskani su u Prilogu 6 ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

V. PROGRAM GOSPODARENJA

Članak 66.

Programi gospodarenja izrađuju se za šume i šumska zemljišta na kršu u vlasništvu Republike Hrvatske.

Programima gospodarenja određuje se stanje šuma te radovi u neposrednom gospodarenju šumama i šumskim zemljištima gospodarske jedinice.

Članak 67.

Odredbe članka 54. do 65. ovoga Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju na izradu i provedbu programa gospodarenja.

Članak 68.

Za program gospodarenja izrađuje se karta boniteta tala za pošumljavanje.

VI. PROGRAM GOSPODARENJA ŠUMOPOSJEDNIKA

Članak 69.

Program gospodarenja šumoposjednika izrađuje se za šume koje su u vlasništvu i/ili posjedu drugih pravnih i fizičkih osoba, a nisu u vlasništvu Republike Hrvatske.

Programom gospodarenja određuje se stanje šuma te radovi u neposrednom gospodarenju šumama i šumskim zemljištima gospodarske jedinice ili privatnog šumskog posjeda.

Članak 70.

Odredbe članka 54. do 65. ovoga Pravilnika primjenjuju se na izradu programa gospodarenja šumoposjednika.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, obrazac O-15 ne mora sadržavati podatke o vlasnicima.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, radovi se propisuju ukupno za odsjek, a razdužuju po odsjecima i katastarskim česticama.

Program gospodarenja šumoposjednika obvezno sadrži i raspodjelu šuma šumoposjednika po veličini posjeda iskazanu u obrascu PŠ-1, koji je tiskan u Prilogu 6. ovoga Pravilnika.

VII. PROGRAM GOSPODARENJA ŠUMAMA S POSEBNOM NAMJENOM

Članak 71.

Programi za gospodarenje šumama s posebnom namjenom koje se nalaze u sastavu gospodarskih jedinica sastavni su dio šumskogospodarskog plana za tu gospodarsku jedinicu. Svi podaci za odsjeke šuma s posebnom namjenom iskazuju se, sukladno odredbama članka 54. do 65. ovoga Pravilnika, u šumskogospodarskom planu za gospodarsku jedinicu u čijem sastavu se nalaze.

Program gospodarenja šumama za znanstvena istraživanja i nastavu

Članak 72.

Program gospodarenja šumama s posebnom namjenom za znanstvena istraživanja i nastavu izrađuje se u svrhu znanstveno istraživačkog rada, primjene i testiranja novih metoda rada, praćenja i proučavanja stanja šumskih ekoloških sustava na znanstvenim osnovama, te izvođenje nastavnih aktivnosti radi edukacije šumarskih stručnjaka. Odredbe članka od 54. do 65. ovoga Pravilnika primjenjuju se na izradu programa gospodarenja šumama za znanstvena istraživanja i nastavu.

Program gospodarenja šumama za potrebe obrane Republike Hrvatske

Članak 73.

Za šume i šumska zemljišta za potrebe obrane Republike Hrvatske izrađuje se program gospodarenja šumama s posebnom namjenom u svrhu praćenja stanja i gospodarenju šuma na vojnim vježbalištima i drugim vojnim objektima s naglaskom na posebne smjernice gospodarenja s obzirom na potrebe obrane RH. Odredbe članka od 54. do 65. ovoga Pravilnika primjenjuju se na izradu programa gospodarenja šumama za potrebe obrane Republike Hrvatske.

Program gospodarenja sjemenskim objektima

Članak 74.

Program gospodarenja sjemenskim objektima (u daljnjem tekstu: sjemenske sastojine) izrađuju se za sjemenske sastojine u kojima se proizvodi reprodukcijски materijal kategorije »selekcioniран« sukladno odredbama posebnog propisa.

Članak 75.

Prilikom izmjere stabala u sjemenskoj sastojini posebno se upisuju podaci za sljedeće kategorije stabala:

- sjemenska stabla
- indiferentna stabla
- nepoželjna stabla
- negativna stabla.

Članak 76.

Sjemenska sastojina uz standardnu oznaku gospodarske podjele dodatno se označava prema sustavu obilježavanja koji je tiskan u Prilogu 1. ovoga Pravilnika.

Članak 77.

Program gospodarenja sjemenskim objektom sadržava:

1. Uređajni zapisnik;
2. Prikaz izvršenih radova u proteklom razdoblju;
3. Pregled podataka o strukturi sjemenske sastojine;
4. Podatke o predviđenim radovima genetske melioracije;
5. Kartu područja provenijencije (1:100000);
6. Kartu sjemenska sastojine (1:5000 ili 1:10000);
7. Obrazac za evidencije.

Članak 78.

Uređajni zapisnik sadržava:

1. Opis područja provenijencije (orografske i hidrografske prilike, geološka podloga, tlo, klima, vegetacija, osnovni podaci o sastojinama sjemenske vrste koje se nalaze unutar područja provenijencije (površina, dobna struktura);
2. Opis sjemenske sastojine (prirodne značajke, podaci o proglašenju, prikaz podataka fenotipske izmjere (Obrazac FISSS);
3. Prikaz dosadašnjeg gospodarenja (podaci o urodima, sabrano sjeme, izvađene biljke, struktura obavljenih proreda, podaci o propadanju stabala)
4. Sadašnje stanje sastojine s načinom utvrđivanja podataka (podaci o strukturi sastojine po vrstama drveća i kategorijama stabala), usporedba s normalnim stanjem, zdravstveno stanje sastojine – oštećenost krošanja;
5. Buduće gospodarenje – prikaz mjera genetske melioracije (struktura propisane prorede po vrstama drveća i kategorijama stabala), mjere zaštite šuma.

Članak 79.

Pregledna karta područja provenijencije sadržava podatke o lokaciji predmetne sjemenske sastojine, podatke o lokacijama drugih sjemenskih sastojina iste sjemenske vrste unutar područja provenijencije, te prostorne podatke o sastojinama sjemenske vrste unutar područja provenijencije.

Članak 80.

Karta sjemenske sastojine sadrži prostorne podatke o sjemenskoj i susjednim sastojinama.

Članak 81.

Važenje Programa gospodarenja sjemenskom sastojinom usklađuje se s važenjem gospodarske osnove ili programa gospodarenja za gospodarsku jedinicu na čijem se području sjemenski objekt nalazi.

Članak 82.

Obrasci S-1 do S-3 sastavni su dio Programa gospodarenja sjemenskim objektom i tiskani su u Prilogu 6. ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Program gospodarenja šumama u zaštićenim područjima

Članak 83.

Za šume i šumska zemljišta u zaštićenom području u kategoriji nacionalnog parka, strogog rezervata i posebnog rezervata izrađuju se programi zaštite šumskih ekoloških sustava koji sadrže mjere zaštite na temelju praćenja stanja.

Za šume i šumska zemljišta u zaštićenom području u kategoriji spomenika prirode, park šume i spomenika parkovne arhitekture ako je šuma temeljni fenomen izrađuje se program zaštite šumskih ekoloških sustava koji se sastoji od opisa objekta, sadašnjeg stanja šumskog ekološkog sustava, te mjere zaštite i unaprjeđenja na temelju praćenja stanja.

Program zaštite šumskih ekoloških sustava sastavni je dio plana upravljanja javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima.

Članak 84.

Odredbe članka od 54. do 65. ovoga Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju za izradu programa zaštite šumskih ekoloških sustava u zaštićenom području u kategoriji nacionalnog parka, strogog rezervata i posebnog rezervata.

Članak 85.

Za programe zaštite šumskih ekoloških sustava izrađuju se tematske karte u mjerilu 1:25.000:
1. karta ugroženih, rijetkih, zaštićenih i strogo zaštićenih biljnih vrsta,
2. karta ugroženosti od erozije.

Članak 86.

Na primjernim plohama prema članku 19. ovoga Pravilnika vrši se izmjera i procjena i sljedećih elemenata:

- mrtvo ležeće drvo
- suha stabla
- procjena oštećenosti krošanja
- elementi praćenja stanja šumskoga ekološkog sustava prema posebnom propisu.

VIII. GODIŠNJI PLAN

Članak 87.

Godišnji plan izrađuje se kad ne postoji mogućnost pravodobne revizije odnosno obnove osnove ili programa.

Članak 88.

Godišnji plan sadrži:

1. opće podatke s obrazloženjem (bilanca izvršenja dosadašnje osnove odnosno programa po odjelima i odsjecima, izračun podataka, smjernice gospodarenja, potrebna izgradnja šumskih prometnica, i sl.),
2. plan sječe glavnog i prethodnog prihoda jednodobnih sastojina odnosno plan sječe raznodobnih i prebornih sastojina,
3. plan radova biološke obnove.

Godišnjim planom se u prvom redu predviđaju radovi koji su bili određeni dosadašnjom osnovom odnosno programom, a nisu izvršeni.

Plan sječe glavnog i prethodnog prihoda jednodobnih sastojina odnosno plan sječe raznodobnih i prebornih sastojina, u pravilu, ne može biti veći od prosječnoga godišnjeg etata, a plan radova biološke obnove ne može biti manji od godišnjeg prosjeka određenog osnovom odnosno programom kojima je važnost istekla.

Godišnji plan se donosi po postupku propisanom za donošenje osnova i programa.

Evidencija o izvršenim radovima iz plana vodi se prema odredbama članka 65. ovoga Pravilnika.

Obrasci GP-1 i GP-2 sastavni su dio godišnjeg plana, tiskani su u Prilogu 6. ovoga Pravilnika

i njegov su sastavni dio.

IX. OPERATIVNI GODIŠNJI PLAN

Članak 89.

Operativni plan obvezno sadrži plan sječa i plan biološke obnove šuma. Način izrade i sadržaj operativnoga godišnjeg plana određuje trgovačko društvo »Hrvatske šume« d.o.o., odnosno Šumarska savjetodavna služba općim aktom.

X. REVIZIJA I OBNOVA

Članak 90.

Osnova područja podliježe postupku:

- obnove u desetoj godini važenja;
- izvanredne revizije.

Osnove i programi podliježu postupku:

- revizije u desetoj godini važenja;
- obnove u dvadesetoj godini važenja;
- izvanredne revizije.

Izvanredna revizija ne može se provoditi u zadnjoj godini važenja šumskogospodarskog plana.

Obnova, revizija i izvanredna revizija iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi se po postupku koji je propisan za odobrenje Osnove područja, osnove i programa.

Članak 91.

U postupku revizije i obnove šumskogospodarskih planova izrađuju se bilance užite drvene zalihe, radovi biološke obnove šuma te prikaz promjena površina šuma i šumskih zemljišta po uređajnim razredima.

Bilance iz stavka 1. ovoga članka izrađuju se prema evidencijama izvršenih radova po godinama, vrsti prihoda, vrsti drveća i vrsti radova biološke obnove.

U osnovama i programima bilance se prikazuju po odjelima i odsjecima, a u Osnovi područja po gospodarskim jedinicama.

Članak 92.

Revizija osnove gospodarenja, programa gospodarenja, programa gospodarenja šumoposjednika i programa posebne namjene iz članka 90. stavka 2. ovoga Pravilnika u pravilu izrađuje se računski.

Za reviziju osnova i programa iz stavka 1. ovoga članka provode se radovi:

1. obilježavanja gospodarske podjele;
2. opisa sastojina svih odjela i odsjeka;
3. izmjere u jednodobnim sastojinama koja se propisuju za sječu kao glavni prihod idućih 10 godina;
4. izmjere stabala i ocjene kakvoće sastojina drugoga dobnog razreda koji se prvi put mjere;
5. izmjere distribucije broja stabala na kontrolnim plohama;
6. provjere starosti sastojine drugoga dobnog razreda;

7. izmjere površinskih promjena u gospodarskoj jedinici;
8. izrade karata osim fitocenološke, tipološke i pedološke karte.

Za šume primorskog krša prilikom revizije programa obavljaju se samo radovi iz točke 7. stavka 2. ovoga članka.

Članak 93.

Izvanredna revizija Osnove područja izrađuje se kad se na šumskogospodarskom području ustanovi odstupanje veće od 10% od propisanog etata ili radova biološke obnove.

Članak 94.

Izvanredna revizija osnove gospodarenja, programa gospodarenja, programa gospodarenja šumoposjednika i programa posebne namjene izrađuje se kad se u tijeku gospodarenja šumama i šumskim zemljištima ustanove odstupanja od propisanog načina gospodarenja gospodarskom jedinicom zbog promjene namjene prema posebnim propisima, elementarnih nepogoda, štetočina bilja, sušenja, propadanja šuma, stanja prirodne obnove ili sječe većih razmjera za potrebe infrastrukture, i to u:

1. provedbi smjernica gospodarenja;
2. površinskim izmjenama kod realizacije redovnog glavnog prihoda;
3. ostvarenju propisanog etata 20% i više na nivou gospodarske jedinice.

Utvrđena odstupanja iz stavka 1. ovoga članka moraju se obrazložiti u uređajnom zapisniku i upisuju se u obrasce O-2, O-3, O-6 do O-9, O-13 i O-14 kao i u karte i grafikone propisane ovim Pravilnikom.

Promjene se upisuju crvenom bojom u postojeće obrasce.

Članak 95.

Pri izradi elaborata za postupak revizije, obnove i izvanredne revizije osnova i programa koriste se iste tablice koje su primjenjivane u prijašnjem izračunu drvene zalihe, a ako se koriste druge tablice valja dati obrazloženje eventualnih razlika nastalih zbog primjene drugih tablica.

XI. POSTUPAK ODOBRENJA ŠUMSKOGOSPODARSKIH PLANOVA

Članak 96.

Osnovu područja, osnovu gospodarenja, program gospodarenja, program gospodarenja šumoposjednika, program posebne namjene i godišnji plan gospodarenja odobrava Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) na osnovi mišljenja stručnog povjerenstva, sukladno Zakonu o šumama. Pod odobrenjem šumskogospodarskih planova iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se donošenje upravnoga akta od strane Ministarstva o odobravanju šumskogospodarskog plana, odnosno njihove revizije ili obnove.

Za programe s posebnom namjenom u zaštićenim područjima temeljem Zakona o zaštiti prirode te osnove i programe gospodarenja u zaštićenim područjima prije odobrenja je potrebno ishoditi prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

Programi s posebnom namjenom u zaštićenim područjima temeljem Zakona o zaštiti prirode sastavni su dio plana upravljanja javnih ustanova koje donosi upravno vijeće istih uz prethodno mišljenje Ministarstva.

Program gospodarenja šumama za znanstvena istraživanja i nastavu odobrava Ministarstvo na prijedlog znanstveno nastavne ustanove.

Program gospodarenja šumama za potrebe obrane Republike Hrvatske odobrava Ministarstvo uz suglasnost Ministarstva obrane.

XII. ČUVANJE, POHRANJIVANJE I OVJERA ŠUMSKOGOSPODARSKIH PLANOVA TE JAVNOST PODATAKA

Članak 97.

Šumskogospodarski planovi se izrađuju u četiri primjerka. Do izrade novih se po jedan primjerak istih čuva u Ministarstvu. Osnova područja, osnove i programi gospodarenja te programi posebne namjene se čuvaju u Trgovačkom društvu, a programi gospodarenja šumoposjednika u Šumarskoj savjetodavnoj službi. Jedan primjerak šumskogospodarskog plana na koji prethodnu suglasnost daje ministarstvo nadležno za zaštitu prirode čuva pravna osoba koja upravlja zaštićenim dijelom prirode.

Svi podaci koji su prikupljeni prilikom izrade šumskogospodarskih planova (terenski opisi, manuali izmjere, terenske karte i dr.) su dokumentacijska građa koju Trgovačko društvo, pravna osoba koja upravlja zaštićenim dijelom prirode odnosno Šumarska savjetodavna služba čuva do prestanka važenja šumskogospodarskog plana odnosno odobravanja novoga šumskogospodarskog plana.

Sve numeričke i grafičke podatke koji su bili podloga za izradu šumskogospodarskih planova, računalne zapise šumskogospodarskih planova i podatke o njihovom provođenju Trgovačko društvo, pravna osoba koja upravlja zaštićenim dijelom prirode odnosno Šumarska savjetodavna služba čuva na dva odvojena mjesta u obliku trajnih računalnih zapisa (CD ili drugi odgovarajući oblik).

Za sve podatke koji su upotrijebljeni prilikom izrade šumskogospodarskih planova, a nisu samostalno utvrđeni, potrebno je navesti izvor.

Članak 98.

Po isteku važenja šumskogospodarskih planova Trgovačko društvo i Šumarska savjetodavna služba trajno arhiviraju dva primjerka istih. Jedan od tih primjeraka mora imati popunjenu evidenciju o izvršenim radovima koje kontrolira Ministarstvo.

Trgovačko društvo, odnosno Šumarska savjetodavna služba dužni su, uz naknadu materijalnih troškova, ustupiti zainteresiranim osobama preslike dijelova šumskogospodarskih planova. Iznose materijalnih troškova korištenja podataka Trgovačko društvo, odnosno Šumarska savjetodavna služba utvrđuju općim aktom.

Članak 99.

U roku od 60 dana od odobrenja šumskogospodarskog plana Trgovačko društvo i Šumarska savjetodavna služba dužni su sve primjerke šumskogospodarskog plana sa svim sastavnim dijelovima dostaviti u Ministarstvo radi ovjere.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 100.

Do izrade svih prirasno-prihodnih tablica i uređajnih jednoulaznih tablica za pojedine vrste drveća domaćih autora mogu se primjenjivati tablice stranih autora.

Članak 101.

Šumskogospodarski planovi čija je izrada započeta prema odredbama Pravilnika o uređivanju šuma (»Narodne novine«, broj 11/97., 121/97., 132/97 – ispravak, 52/01., 150/03., 194/03., 55/04., 9/05 i 76/05) dovršit će se prema odredbama toga Pravilnika.

Dopuštena odstupanja propisana člankom 60. stavkom 2. Pravilnika o uređivanju šuma (»Narodne novine«, broj 11/97., 121/97., 132/97 – ispravak, 52/01., 150/03., 194/03., 55/04., 9/05 i 76/05) primjenjuju se za sve osnove i programe gospodarenja koje su izrađene po odredbama tog Pravilnika.

Članak 102.

Na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik o uređivanju šuma (»Narodne novine«, broj 11/97., 121/97., 132/97 – ispravak, 52/01., 150/03., 194/03., 55/04., 9/05 i 76/05), osim odredbi članka 78. do 89.

Članak 103.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/06-01/84

Urbroj: 525-2-06-2

Zagreb, 3. listopada 2006.

Ministar
Petar Čobanković, v. r.

PRILOG 1

SUSTAV OBILJEŽAVANJA ŠUMSKOGOSPODARSKE PODJELE RH

Trajno obilježavanje

1. Predmet obilježavanja

2. Znakovi

3. Nositelji znakova

4. Pozicija znakovlja

5. Dimenzije i izgled znakovlja

6. Boja

1. Predmet obilježavanja

1.1. Vanjske granice gospodarske jedinice

1.2. Granice između gospodarskih jedinica

1.3. Granice odjela

1.4. Granice odsjeka

1.5. Sjemenske sastojine

2. Znakovi

2.1. Tri vodoravne paralelne crte, – iznad gornje crte broj dotičnog odjela, a ispod donje crte

slovo koje označava odsjek – označavaju vanjsku granicu gospodarske jedinice i granicu između gospodarskih jedinica.

2.2. Dvije vodoravne paralelne crte s brojkom iznad i slovom ispod označavaju granicu između odjela.

2.3. Jedna vodoravna crta sa slovom ispod nje označava granicu odsjeka.

2.4. Čvorna točka

2.5. Čvorna točka triju granica

Na granici višeg reda (red definira poglavlje 1.) produži se crta prema potrebi ili se (na tanjim stablima) napravi prsten. U pravcu kamo se granica nižeg reda usmjerava, nacрта se iznad i ispod crtovlja okomita linija, prema priloženoj skici. Gore su dvije brojke, a dolje dva slova, ili ako se radi o odsjeku samo slova.

Čvorna točka više linija

Oko stabla se stavlja prsten, a okomitih linija je koliko i granica.

3. Nositelji znakova

3.1. Humka s drvenim stupom pravi se ukopavanjem oštrobriidnog otesanog stupa u prvom redu od hrastovine, bagremovine ili borovine, visokoga 100 cm iznad tla, oko čega se slaže 40 cm visoka zemljana humka, obložena busenjem ili kamenim pločama. Stup se ukopa u zemlju 60 cm, s poprečnim profilom 15x15 cm.

3.2. Betonski stup potpuno je istih dimenzija, načina postavljanja i oblaganja kao i drvena humka.

3.3. Živa stijena

3.4. Živo stablo

4. Pozicija znakovlja

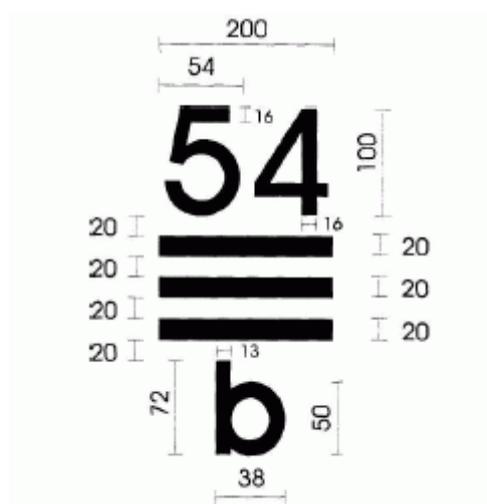
4.1. Znakovlje se postavlja nasuprot objektu (sastojine) na koji se odnosi, na živom stablu u visini oko 170 cm, također i na živoj stijeni. Na stupovlju (humkama) postavlja se pri gornjem vrhu stupa da djeluje estetski.

5. Dimenzije i izgled znakovlja je prema priloženim skicama.

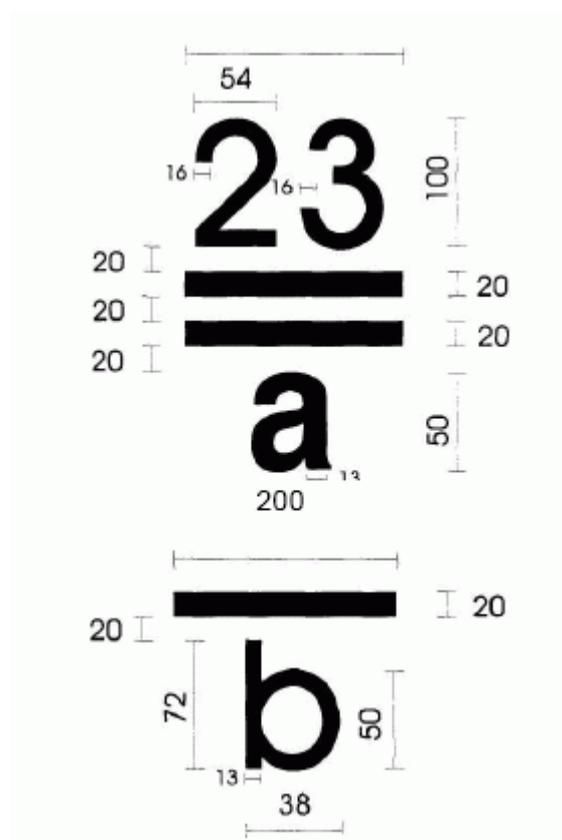
6. Boja znakova je crvena ili crna sa ili bez bijele podloge, materijal je crvena ili crna lak boja.

7. Oznake granica sjemenskih sastojina treba ispisati žutom bojom i na vidljivom mjestu napisati broj iz upisnika.

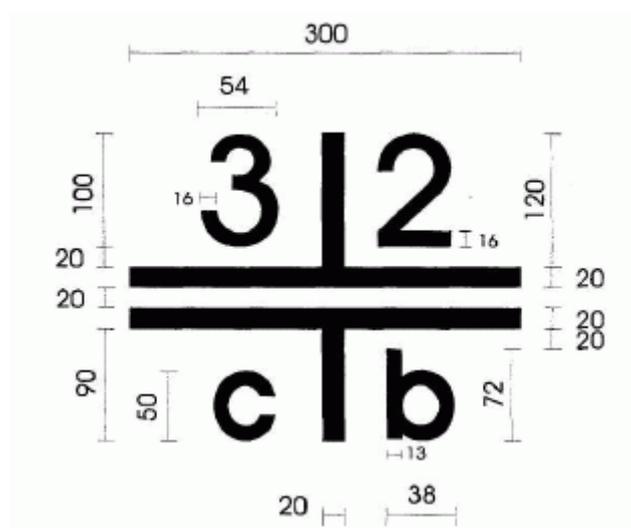
PRIMJERI IZGLEDA ZNAKOVA ZA OBILJEŽAVANJE GRANICA ODJELA I ODSJEKA

Vanjska granica gospodarske jedinice i granica između gospodarskih jedinica

Granica odsjeka

Čvorna točka više linija

POPIS VRSTA DRVEĆA REPUBLIKE HRVATSKE

Dolje navedeni popis vrsta drveća koristi se u međunarodnim programima i to je popis vrsta drveća prema Flora Europae i europski je popis vrsta drveća. U Hrvatskoj se upotrebljava pri praćenju i analizi efekata zračnih onečišćenja na šumu – oštećenosti stabala (ICP Forest), te je prihvaćen kao popis vrsta drveća za Nacionalnu inventuru šuma RH (CRONFI).

U slučaju pojave nove vrste, za bjelogorične vrste se predlaže privremena šifra od 300 na dalje, a za crnogorične vrste šifra od 400 na dalje dok se ne dobije službena šifra vrste od za to nadležne europske institucije.

POPIS VRSTA DRVEĆA PREMA *FLORA EUROPEAE* (VRSTE KOJE PRIDOLAZE U REPUBLICI HRVATSKOJ)

<i>Bjelgorica</i>		
Šifra	Latinski naziv	Hrvatski naziv
001	<i>Acer campestre</i>	Klen
002	<i>Acer monspessulanum</i>	Maklen
003	<i>Acer opalus</i>	Talijanski javor
004	<i>Acer platanoides</i>	Mliječ
005	<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gorski javor
006	<i>Alnus cordata</i>	Srcolisna joha
007	<i>Alnus glutinosa</i>	Crna joha
008	<i>Alnus incana</i>	Bijela joha
009	<i>Alnus viridis</i>	Zelena joha
074	<i>Arbutus andrachne</i>	Grčka planika
073	<i>Arbutus unedo</i>	Obična planika
010	<i>Betula pendula</i>	Obična breza
011	<i>Betula pubescens</i>	Cretna breza
088	<i>Betula tortuosa</i>	
012	<i>Buxus sempervirens</i>	Obični šimšir
013	<i>Carpinus betulus</i>	Obični grab
014	<i>Carpinus orientalis</i>	Bjelograbić
015	<i>Castanea sativa (C. vesca)</i>	Pitomi kesten
075	<i>Ceratonia siliqua</i>	Rogač
076	<i>Cercis siliquastrum</i>	Obični judić
016	<i>Corylus avellana</i>	Obična lijeska
090	<i>Crataegus monogyna</i>	Jednoplodnički glog
077	<i>Erica arborea</i>	Veliki vrijes
079	<i>Erica manipuliflora</i>	Mali vrijes
078	<i>Erica scoparia</i>	Metličasti vrijes
017	<i>Eucalyptus sp.</i>	

018	<i>Fagus moesiaca</i>	Mezijska bukva
019	<i>Fagus orientalis</i>	Orijentalna bukva
020	<i>Fagus sylvatica</i>	Obična bukva
021	<i>Fraxinus angustifolia</i> spp. <i>oxycarpa</i> (<i>F. oxyphylla</i>)	Poljski jasen
022	<i>Fraxinus excelsior</i>	Obični jasen
023	<i>Fraxinus ornus</i> *	Crni jasen
024	<i>Ilex aquifolium</i>	Obična božikovina
025	<i>Juglans nigra</i>	Crni orah
026	<i>Juglans regia</i>	Obični orah
080	<i>Laurus nobilis</i>	Lovor
027	<i>Malus domestica</i>	Pitoma jabuka
081	<i>Myrtus communis</i>	Obična mirta
028	<i>Olea europaea</i>	Divlja maslina
029	<i>Ostrya carpinifolia</i>	Crni grab
082	<i>Phillyrea latifolia</i>	Širokolisna zelenika
083	<i>Phillyrea angustifolia</i>	Uskolisna zelenika
084	<i>Pistacia lentiscus</i>	Balzamna tršlja
085	<i>Pistacia terebinthus</i>	Smrđljiva tršlja
030	<i>Platanus orientalis</i>	Azijska platana
031	<i>Populus alba</i>	Bijela topola
032	<i>Populus canescens</i>	Siva topola
033	<i>Populus hybridus</i>	Hibridna topola
034	<i>Populus nigra</i>	Crna topola
035	<i>Populus tremula</i>	Trepetljika
036	<i>Prunus avium</i>	Divlja trešnja
037	<i>Prunus dulcis</i> (<i>Amygdalus communis</i>)	Badem
038	<i>Prunus padus</i>	Sremza
039	<i>Prunus serotina</i>	Kasna sremza
040	<i>Pyrus communis</i>	Pitoma kruška
041	<i>Quercus cerris</i>	Hrast cer
042	<i>Quercus coccifera</i> (<i>Q. calliprinos</i>)	Hrast oštika
043	<i>Quercus faginea</i>	

044	Quercus frainetto (Q. conferta)	Hrast sladun
045	Quercus fruticosa (Q. lusitanica)	
046	Quercus ilex	Hrast crnika
047	Quercus macrolepis (Q. aegilops)	Grčki hrast
048	Quercus petraea	Hrast kitnjak
049	Quercus pubescens	Hrast medunac
050	Quercus pyrenaica (Q. toza)	Pirenejski hrast
051	Quercus robur (Q. pedunculata)	Hrast lužnjak
052	Quercus rotundifolia	
053	Quercus rubra	Crveni hrast
054	Quercus suber	Hrast plutnjak
055	Quercus trojana	Makedonski hrast
087	Rhamnus alaternus	Vazdazelena krkavina
086	Rhamnus oleoides	
056	Robinia pseudoacacia	Obični bagrem
057	Salix alba	Bijela vrba
058	Salix caprea	Vrba iva
059	Salix cinerea	Siva vrba
060	Salix eleagnos	Uskolisna siva vrba
061	Salix fragilis	Krhka vrba
062	Salix sp.	
063	Sorbus aria	Obična munjika
064	Sorbus aucuparia	Jarebika
065	Sorbus domestica	Oskoruša
066	Sorbus torminalis	Brekinja
067	Tamarix africana	Afrički tamaris
068	Tilia cordata	Malolisna lipa
069	Tilia platyphyllos 070	Velelisna lipa
070	Ulmus glabra (U. scabra, U. scaba, U. montana)	Gorski brijest
071	Ulmus laevis (U. effusa)	Brijest vez
072	Ulmus minor (U. campestris, U. carpinifolia)	Poljski brijest
099	Ostala bjelogorica	Ostala

		bjelogorica
	OMB	Ostala meka bjelogorica
	OTB	Ostala tvrda bjelogorica
<i>Crnogorica</i>		
Šifra	Latinski naziv	Hrvatski naziv
100	<i>Abies alba</i>	Obična jela
101	<i>Abies borisii-regis</i>	Borisova jela
102	<i>Abies cephalonica</i>	Grčka jela
103	<i>Abies grandis</i>	Gorostasna jela
104	<i>Abies nordmanniana</i>	Kavkaska jela
105	<i>Abies pinsapo</i>	Španjolska jela
106	<i>Abies procera</i>	Plemenita jela
107	<i>Cedrus atlantica</i>	Atlanski cedar
108	<i>Cedrus deodara</i>	Himalajski cedar
140	<i>Chamaecyparis lawsonia</i>	Lawsonov pačempres
109	<i>Cupressus lusitanica</i>	Meksički čempres
110	<i>Cupressus sempervirens</i>	Obični čempres
111	<i>Juniperus communis</i>	Obična borovica
112	<i>Juniperus oxycedrus</i>	Oštroigličava borovica- Šmrika
113	<i>Juniperus phoenicea</i>	Crvena borovica- Somina
114	<i>Juniperus sabina</i>	Planinska borovica
115	<i>Juniperus thurifera</i>	Španjolska borovica
116	<i>Larix decidua</i>	Europski ariš
117	<i>Larix kaempferi</i> (<i>L.leptolepis</i>)	Japanski ariš
118	<i>Picea abies</i> (<i>P. excelsa</i>)	Obična smreka
119	<i>Picea omorika</i>	Pančićeve omorika
120	<i>Picea sitchensis</i>	Sitkanska smreka
121	<i>Pinus brutia</i>	Brucijski bor
122	<i>Pinus canariensis</i>	Kanarski bor
123	<i>Pinus cembra</i>	Alpski bor
124	<i>Pinus contorta</i>	Usukani bor
125	<i>Pinus halepensis</i>	Alepski bor

126	<i>Pinus heldreichii</i>	Bjelokori bor
127	<i>Pinus leucodermis</i>	Munjika
128	<i>Pinus mugo</i> (<i>P. montana</i>)	Planinski bor-krivulj
129	<i>Pinus nigra</i>	Crni bor
130	<i>Pinus pinaster</i>	Primorski bor
131	<i>Pinus pinea</i>	Pinija
132	<i>Pinus radiata</i> (<i>P. insignis</i>)	Kalifornijski bor
133	<i>Pinus strobus</i>	Američki borovac
134	<i>Pinus sylvestris</i>	Obični bor
135	<i>Pinus uncinata</i>	Kukasti bor ?
136	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Obična američka duglazija
137	<i>Taxus baccata</i>	Obična tisa
138	<i>Thuja sp.</i>	Tuja
139	<i>Tsuga sp.</i>	Čuga
199	Ostala crnogorica	Ostala crnogorica

PRILOG 3

OBRASCI ZA IZMJERU NA STALNIM PLOHAMA

Obrazac TO-1

Gospodarska jedinica:

Odjel:

Broj točke:

Koordinate točke

X =

Y =

Vrsta uzorka:

Osnovni

Nagib ____°

Živi i mrtvi pokrov tla:

Prizemno raslinje ____%;

Listinac ____%;

Kamenitost ____%

Polumjer kruga = 2,0 m

Polumjer kruga = 1,0 m

Broj stabala u debljinskim stupnjevima 1 i 2							
Vrsta drveća							
Deb. stupanj	1						
	2						

Stanje pomlađenosti (broj biljaka do 1.30 m visine)							
Visina biljaka, m	Vrsta drveća						
	Do 0,5						
0,5 - 1,3							

Polumjer	d _{1,30}	VRSTA DRVEĆA							
		Broj stabala							
		živa	s.*	živa	s.	živa	s.	živa	s.
Polumjer kruga na kojem se obavlja izmjera = 5,0 m	10								
	11								
	12								
	13								
	14								
	15								
	16								
	17								
	18								
	19								
	20								
	21								
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
Polumjer kruga za izmjeru = 12,0 m	31								
	32								
	33								
	34								
	35								
	36								
	37								
	38								
	39								
	40								
	41								
	42								

Polumjer	d _{1,30}	VRSTA DRVEĆA							
		Broj stabala							
		živa	s.	živa	s.	živa	s.	živa	s.
Polumjer kruga na kojem se obavlja izmjera = 12 m	43								
	44								
	45								
	46								
	47								
	48								
	49								
	50								
	51								
	52								
	53								
	54								
	55								
	56								
	57								
	58								
	59								
	60								
	61								
	62								
	63								
	64								
	65								
	66								
	67								
68									
69									
70									
71									
72									
73									
74									
75									

Izmjerenе visine: Vrsta drveća _____ d_{1,30} _____ h _____ Vrsta drveća _____ d_{1,30} _____ h _____

S* = suho stablo

Gospodarska jedinica:

Odjel:

Broj točke:

Koordinate točke

X =

Y =

Vrsta uzorka:

Kontrolni

Nagib ____°

Živi i mrtvi pokrov tla:

Prizemno raslinje__%;

Listinac__%;

Kamenitost__%

Polumjer kruga = 2,0 m

Polumjer kruga = 1,0 m

Broj stabala u debljinskim stupnjevima 1 i 2							
Vrsta drveća							
Deb. stupanj	1						
	2						

Stanje pomlađenosti (broj biljaka do 1.30 m visine)						
Visina biljaka, m	Vrsta drveća					
	Do 0,5					
0,5 - 1,3						

Broj stabla	Vrsta drveća	Način postanka	Udaljenost, m	Azimut	Promjer, cm	Visina, m	Debljinski prirast (kod prve izmjere), cm	Kategorija stabla (za sjemenske sastojine)	Opaska

Napomena:

1. Stabla prsnog promjera 10-29 cm mjere se na krugu polumjera 5,0 m, a stabla prsnog promjera 30 cm i više mjere se na krugu polumjera 12,0 m;
2. Debljinski prirast kod prve izmjere utvrđuje se metodom izvrtaka (širina zadnjih 10 godova), u idućim izmjerama prirast se utvrđuje kontrolnom metodom;
3. Stabla u sjemenskim sastojinama razvrstavaju se po namjeni u sljedeće kategorije: sjemenska, indiferentna, nepoželjna i negativna stabla;
4. Za suha stabla u rubriku »Opaska« upisuje se oznaka »S«. Za suha stabla nije potrebno upisivati udaljenost od središta kruga i azimut. Za suha stabla mjeri se samo prsni promjer.

METODOLOGIJA OCJENJIVANJA OPĆEKORISNIH FUNKCIJA ŠUMA

Obrazac O-16

Odjel	Odsjek	OPĆEKORISNE FUNKCIJE ŠUMA										
		Površina	Zaštita zemljišta i prometnica od erozije, bujica i poplava 1-5	Utjecaj na vodni režim i hidroenerg. sustav 1-4	Utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku. proizvodnju 1-4	Utjecaj na klimu 1-4	Zaštita i unapređenje čovjekova okoliša 0-3	Stvaranje kisika i pročišćavanje atmosfere 1-3	Rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija 0-3	Utjecaj na faunu i lov 0-4	Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom 8-10	Ukupno
		ha	Ocjena									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ukupno												
Ocjena												

Napomena: Podaci se upisuju prema donjoj Metodologiji ocjenjivanja općekorisnih funkcija šuma.

Vrednovanje općekorisnih funkcija šuma, zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom

Općekorisne funkcije šuma, zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom vrednuju se ovim rasponom ocjena:

Raspon ocjena

- zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava 1 – 5
- utjecaj na vodni režim i hidroenergetski sustav 1 – 4
- utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju 1 – 4
- utjecaj na klimu 1 – 4
- zaštita i unapređenje čovjekova okoliša 0 – 3
- stvaranje kisika i pročišćavanje atmosfere 1 – 3
- rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija 1 – 4
- utjecaj na faunu i lov 0 – 4
- zaštitne šume i šume s posebnom namjenom 8 – 10

Zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava

Funkcija zaštite tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava vrednuje se za sastojinu ovim ocjenama: 3 – sastojine s nagibom većim od 30°; 2 – sastojine s nagibom od 16° do 29°; 1 – sastojine s nagibom manjim od 15°. Ocjenu više dobivaju sastojine na ispupčenim terenima.

Daljnju ocjenu više dobivaju sastojine koje štite prometnice te urbane i industrijske prostore od vjetrova, sklizanja zemlje, zemljanih i snježnih nanosa.

Za polovicu manju ocjenu dobivaju mlade sastojine do stadija mladika.

U prebornoj šumi sklop se uvijek smatra potpunim.

Prekinutom se sklopu ocjena umanjuje za 30%, progaljenom za 50%.

Utjecaj na vodni režim i hidroenergetski sustav

Utjecaj šume odnosno sastojine na vodni režim i hidroenergetski sustav vrednuje se ovim ocjenama:

- 4 – šume u području sadašnjih i budućih crpilišta pitke vode, šume unutar vododjelnica sliva akumulacija pitke vode i hidroenergetskih sustava;
  - 3 – sve preborne šume i prirodne mješovite sastojine bjelogorice i crnogorice te degradacijski stupnjevi crnikinih i medunčevih šumskih zajednica ako potpuno pokrivaju tlo; u slučaju nepotpune obraslosti ocjena se smanjuje na postotak obraslosti;
  - 2 – sve monokulture šumskog drveća osim bukovih šumskih zajednica;
  - 1 – daje se novopodignutim šumskim sastojinama na bivšim poljoprivrednim tlima i šumskim sastojinama uništenim propadanjem u kojima nije uspjela obnova.
- Šumskim sastojinama prekinutoga sklopa ocjene se smanjuju za 30%, a sastojinama progaljenoga sklopa za 50%.

Utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju

Utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju vrednuje se za sastojinu odnosno šumu ocjenama:

- 4 – bukove šume i sve sklopljene šume ako se nalaze u prostoru s više od 70% poljodjelskih površina;
- 3 – sve sklopljene mješovite sastojine listača, šume u prostoru s više od 50% a manje od 70% poljodjelskih površina, šumske sastojine u Sredozemlju i području kraških polja te u žitorodnim kopnenim područjima;
- 2 – sve ostale šumom obrasle površine;
- 1 – smrekove kulture, svi degradacijski stadiji šume kao što su blagi kamenjari, garizi, šibljadi koji pokrivaju manje od 50% površine, obnovljene šumske sastojine do razvojnoga stadija mladika i šumske sastojine oštećene propadanjem gdje sklopljenastabla pokrivaju manje od 50% površine.

Utjecaj na klimu

Utjecaj šume na klimu vrednuje se ovim ocjenama:

- 4 – šume koje se nalaze u okolici naseljenih mjesta u granicama kruga dvostrukoga polumjera naselja;
- 3 – šume udaljene do 40 km od većih naselja i turističkih mjesta;
- 2 – šume koje su od većih naselja i turističkih središta udaljene više od 60 km i šumski kompleksi udaljeni od manjih naselja manje od 40 km;
- 1 – šikare, garizi, blagi kamenjari, šumske kulture prije postizanja normalnoga sklopa sastojine, šume koje su od manjih naselja udaljene više od 40 km.

Zaštita i unapređivanje čovjekova okoliša

Zbog sveukupnoga utjecaja na okoliš i zbog očuvanja genofonda svi razvijeni i mogući šumski ekosustavi bez obzira na razvojnostadij, a koji sigurno štite i unapređuju okoliš, dobivaju ocjene:

- 3 – sve obrasle šumske površine,
- 2 – sve proizvodno i neproizvodno šumsko tlo,
- 0 – sve neplodne površine.

Stvaranje kisika i pročišćivanje atmosfere

Stvaranje kisika i pročišćivanje atmosfere vrednuje se za šume ovim ocjenama:

4 – srednjedobne i zrele šume srednje sastojinske visine 15 m koje štite naseljena mjesta od emisije štetnih kemijskih tvari uzrokovanih prometom, pojasi šume koji štite naselja i radne prostore od buke;

3 – šume u gorju i planinama;

2 – šume izvan potrebne širine zaštitnoga pojasa;

1 – udaljenije šumske sastojine između kojih se, gledajući na izvor emisije lokalnoga značenja, nalazi protuemisijski pojas, aspomenuta je sastojina udaljena od izvora najmanje 4 km.

Protuemisijske šume trebale bi prema vrsti izvora emisije zauzimati određen pojas širine:

– 300 m za ciglane, pogone keramike, umjetnog kamena, betona, krovne ljepenke, gumarske industrije, obradbe i preradbe drvate predionice;

– 500 m za kamenolom, tvornicu cementa, proizvodnju industrijskog vapna, gipsa i krede, mineralne vune, valjaonice čelika, kovačnice, prešaone za izradu čeličnih konstrukcija (bez šavljenja), tvornice firmisa i lakova, industriju stakla, papirnu industriju (bez proizvodnje celuloze), kožare, tkaonice, industriju škroba, prehrambenu industriju srednje snage, kalonice, tprijevoz i skladišta;

– 800 m za intenzivno stočarstvo i peradarstvo, ljevaonice čelika, željeza i drugih kovina, velike tvornice strojeva, tvornice automobila, životinjske farme;

– 1000 m za kovnice, čeličane s opšavljanjem i izradom posuda, otvorene spalionice smeća;

– 1200 m za rafinerije;

– 1500 m za visoke peći i čeličane;

– 2000 m za termoelektrane, tvornice kemijske industrije (petrokemija, umjetna gnojiva, celuloza, umjetna vlakna), pogoni zaproizvodnju asfalta, preše za odbačene automobile, pogoni prerade životinja.

Ako šume primaju veća opterećenja od onih koja su određena Zakonom o zraku (SO₂, NO_x, NH₄,O₃ i dr.), kao što je slučaj u Gorskom kotaru, dobivaju ocjenu 2.

Podaci o opterećenju otrovima za Republiku Hrvatsku uzimaju se u Republičkoj hidrometeorološkoj upravi.

Rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija

Rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija šume vrednuje se ocjenom:

4 – šume uz kupališta i hotele, duž morske obale, u kojima se nalaze kampovi, koje su od morske obale, hotela i središta turističkoga naselja udaljene do 3 km, koje istodobno služe oporavku i rekreaciji;

3 – šume na područjima tranzitnog turizma gdje se posjetitelji zadržavaju od nekoliko sati do nekoliko dana, u budućim središtima razvoja seoskoga, lovnoga i ekološkoga turizma, do 2 km udaljene od središta srednje velikih naselja ili pristupačnog ruba grada (krajnja točka gradskog prometa), šuma sa skijaškim stazama, trim-stazama, rekreacijske šume u pojasu do 30 minuta hoda od ulaza u šumu, odnosno u dubinu šume od oko 2 km;

2 – šume koje su od turističkog središta zračno udaljene do 10 km, uz turističke magistrale šume koje se, gledano s ceste, nalaze u vidokrugu krajobraza, sve šume bez obzira na udaljenost od turističkog naselja koje neposredno služe razvoju turizma toga područja, te šume udaljene do 5 km od središta manjeg naselja;

1 – šume koje su zračno udaljenije od 10 km od središta turističkoga naselja, a imaju zaštitnu zadaću koja služi razvoju turizmasusjednih naselja.

Utjecaj na faunu i lov

Utjecaj šume na faunu i lov ocjenjuje se prema njezinom sastojinskom obliku ovim ocjenama:

3 – mješovita sastojina koja se sastoji od vrsta drveća šumske zajednice koje pripadaju staništu te su osim glavne vrste drveća prisutne i druge vrste koje pripadaju toj šumskoj zajednici, a prema broju stabala iznad taksacijske granice sudjeluju s najmanje 40%, te čiste bukove sastojine;

2 – mješovite sastojine u kojima se osim glavne vrste drveća nalaze i druge domaće vrste s udjelom manjim od 40%, ali većim od 10%;

1 – čiste sastojine autohtonih vrsta drveća s udjelom većim od 90%;

Ocjenu više dobivaju one šumske sastojine u ekosustavu kojih se nalazi pripadajuća divljač i druge životinjske vrste. Dodatna ocjena daje se i onim šumskim sastojinama u kojima se po hektaru ostavljaju 2 trula stabla radi boljeg razvoja ornitofaune kao i šumi u kojoj je organizirana ishrana divljači.

Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom

Ocjena 10 dodjeljuje se:

- nacionalnim pravovima,
- strogim rezervatima,
- spomenicima parkovne arhitekture,
- spomenicima prirode.

Ocjena 9 dodjeljuje se:

- parkovima prirode,
- posebnim rezervatima,
- zaštićenim krajolicima,
- šumama za očuvanje genofonda,
- znanstvenim pokusnim površinama,
- arboretumima, park-šumama.

Ocjena 8 dodjeljuje se šumama s posebnom namjenom (fakultetske šume, šume za potrebe oružanih snaga, šume za vizualnu zaštitu prostora, šume zaštićene osnovom gospodarenja i dr.).

STANDARD BOJANJA KARATA

BOJA	KARTA								
	URE- ĐAJNI RAZRED	PLANIRANA I POSTOJEĆA INFRA- STRUKTURA	ETAT	ŠUMSKO- UZGOJNI RADOVI	DR	EGT	OKFŠ	NAČIN GO- SPODARENJA	STUPANJ OPASNOSTI OD POŽARA
1	2	3	4	5	6		7	8	9
SVIJETLOZE- LENA	CER					Zona H			IV. STUPANJ - MALA
ZELENA	LIPA		GL. PRIHOD 1/2	Radovi iz čl. 25. točka 1.	I	Zona D		STABLIMI- ČAN	
TAMNOZELENA	BUKVA								
ŽUTA	TOPOLA		PRORE- DA	Radovi iz čl. 25. točka 3.	II	Zona L	0-10	SKUPINAST	III. STUPANJ - SREDNJA
SVIJETLOSMEĐA	KITNJAK	PROSJEKA (puna tanka linija) PLANIRANA PROSJE- KA (isprekidana tanka linija)				Zona G			

SMEĐA	CRNIKA	PP PROSJEKA S EL. ŠUM. CESTE (puna debela linija) PLANIRANA PP PROSJEKA S EL. ŠUM. CESTE (isprekidana debela linija)		Radovi iz čl. 25. točka 12.	III				
TAMNOSMEĐA	LUŽNJAK					Zona E			
SVIJETLOC-RVENA	MEDUNAC			Radovi iz čl. 25. točka 5.					I. STUPANJ – VRLO VELIKA
CRVENA	BOR	JAVNA CESTA (dvostruka linija)	GL. PRIHOD I/I	Radovi iz čl. 25. točka 4.	V		21 – 30		
NARANČASTA	VRBA			Radovi iz čl. 25. točka 15.	IV	Zona K	11 – 20		II. STUPANJ – VELIKA
CIKLAMA-ROZA				Radovi iz čl. 25. točka 2		Zona J			
PLAVA	JELA		GL. PRIHOD II	Radovi iz čl. 25. točka 11.	VI	Zona C	> 30	GRUPIMIČAN	
LJUBIČASTA	GRAB	ŠUMSKA CESTA – ASFALT (dvostruka linija) ŠUMSKA CESTA – ŠLJUNAK (jednostruka linija) PLANIRANA ŠUMSKA CESTA (isprekidana linija)		Radovi iz čl. 25. točka 6.	VII	Zona A			
SIVA	SMREKA			Radovi iz čl. 25. točka 10.					
SVIJETLOPLAVA	NEOBRA-SLO PRO-IZVODNO					Zona B			
CRNA		MOTRIONICA (*propisanim simbolom)							

Karta ugroženosti od požara radi se prema *Pravilniku o zaštiti šuma od požara NN 26/2003 čl. 5.

Karta vegetacije – biljnih zajednica radi se prema radu Trinajstić, I., I. Šugar 1975.: Standard boja i znakova za vegetacijsku kartu Hrvatske. Botanički institut sveučilišta u Zagrebu.

Kartografski prikaz pedološke karte i karte boniteta tala radi se prema standardima bojanja osnovne pedološke karte (OPK), 1:50000.

PRILOG 6

OBRASCI ZA ŠUMSKOGOSPODARSKE PLANOVE

Obrazac ŠGO-1

Gospodarska jedinica (namjena šume)	Šifra	Površina šuma i šumskog zemljišta					Otvorenost km/000 ha
		Obraslo	Neobraslo		Neplodno	Ukupno	
			Proizvodno	Neproizvodno			
ha							km/000 ha
1	2	3	4	5	6	7	8

Napomena: Šumsko zemljište se razvrstava prema članku 7. Pravilnika. Otvorenost se utvrđuje prema članku 37. Pravilnika. Za svaku gospodarsku jedinicu upisuju se površine šuma i šumskog zemljišta po namjeni (članak 6. Pravilnika) i ukupno. U zaglavlju obrasca navodi se vlasništvo.

Obrazac ŠGO-2

ISKAZ SASTOJINA PO UREĐAJNIM RAZREDIMA		
Uređajni razred	Gospodarska jedinica	Površina
		ha
1	2	3

Napomena: Podaci se iskazuju za obrasle površine. Za svaki uređajni razred iskazuje se površina po gospodarskim jedinicama. U zaglavlju obrasca navodi se vlasništvo i način gospodarenja prema članku 12. Pravilnika.

Obrazac ŠGO-3

Gospodarska jedinica/namjena sastojne	ISKAZ SASTOJINA PREMA UZGOJNOM OBLIKU									
	Sjemenjače	Srednji uzgojni oblik	Panjače	Šikare	Šibljiaci	Makije	Garizi	Šumske plantaže	Šumske kulture	Ukupno
	ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Napomena: Sastojine se razvrstavaju prema članku 13. Pravilnika. Za svaku gospodarsku jedinicu podaci se iskazuju po namjeni i ukupno.

Obrazac O-4
Obrazac ŠGO-4

Vrsta drveća	DOBNI RAZREDI														Ukupno	
	I	II		III		IV		V		VI		VII				
	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast
m ³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Ukupno																
Površina ha																
Površina %																
Ukupna površina bez prvoga dobnog razreda, ha																
m ³ /ha																

Napomena: Jednodobne sastojine se razvrstavaju u dobne razrede prema članku 21. Pravilnika. Podaci o površini u obrascu O-4 iskazuju se u stotinkama hektara, u obrascu ŠGO-4 u cijelim hektarima. Podaci o drvnj zalihi i prirastu iskazuju se u m³ po vrstama drveća i ukupno. Ukupna drvena zaliha po hektaru i ukupni prirast po hektaru računaju se na temelju površine bez prvoga dobnog razreda. Podaci o prirastu po hektaru iskazuju se u desetinkama m³. U zaglavlju obrasca navodi se vlasništvo, namjena šume, uređajni razred, ophodnja i normalna površina dobnog razreda. U podnožju obrasca O-4 daje se popis pripadajućih odsjeka.

Obrazac O-5
Obrazac ŠGO-5

Vrsta drveća	Površina	DEBLJINSKI RAZREDI						Ukupno		Omjer smjese
		10 – 30 cm		30 – 50 cm		iznad 50 cm		D. zaliha	Prirast	
	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha	Prirast	D. zaliha			Prirast
	ha	m ³								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ukupno										
m ³ /ha										

Napomena: Drvna zaliha prebornih i raznodobnih sastojina razvrstava se u debljinske razrede prema članku 21. Pravilnika. Podaci o površini u obrascu O-5 iskazuju se u stotinkama hektara, u obrascu ŠGO-5 u cijelim hektarima. Podaci o drvnj zalihi i prirastu iskazuju se u m³ po vrstama drveća i ukupno. Prirast po hektaru iskazuje se u desetinkama m³. Omjer smjese računa se prema drvnj zalihi i iskazuje u postocima na jednu decimalu. U zaglavlju obrasca navodi se vlasništvo, namjena šume, uređajni razred, (u O-5 i normalna drvna zaliha). U podnožju obrasca O-5 daje se popis pripadajućih odsjeka.

Obrazac O-6
Obrazac ŠGO-6

OSNOVA SJEČA GLAVNOG PRIHODA REGULARNIH ŠUMA								
Vrsta drveća	Gospodarsko razdoblje od..... do..... god.						Gospodarsko razdoblje od..... do..... god.	
	Polurazdoblje od..... do..... god.				Polurazdoblje od..... do..... god.		Površina	Etat
	Površina	Drvna zaliha	5-godišnji prirast	Etat	Površina	Etat		
	ha	m ³			ha	m ³	ha	m ³
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ukupno								

Napomena: Podaci o etatu se iskazuju prema člancima 29. i 32. Pravilnika. Podaci o površini iskazuju se u stotinkama hektara a podaci o drvnj zalihi, prirastu i etatu u m³. U zaglavlju obrasca navode se podaci o vlasništvu, namjeni šume, uređajnom razredu i ophodnji. U podnožju obrasca O-6 navode se odsjeci predviđeni za sječ u I/1, I/2 i II gospodarskom razdoblju.

Obrazac O-7
Obrazac ŠGO-7

OSNOVA SJEČA PRETHODNOG PRIHODA REGULARNIH ŠUMA (PROREDE)								
Vrsta drveća	Gospodarsko razdoblje od..... do..... god.						Gospodarsko razdoblje od..... do..... god.	
	Polurazdoblje od..... do..... god.				Polurazdoblje od..... do..... god.		Površina	Etat
	Površina	Drvna zaliha	10-godišnji prirast	Etat	Površina	Etat		
	ha	m ³			ha	m ³	ha	m ³
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ukupno								

Napomena: Podaci o etatu se iskazuju prema člancima 30. i 32. Pravilnika. Podaci o površini iskazuju se u stotinkama hektara, a podaci o drvnj zalihi, prirastu i etatu u m³. U zaglavlju obrasca navode se podaci o vlasništvu, namjeni šume, uređajnom razredu i ophodnji. U podnožju obrasca O-7 navode se odsjeci predviđeni za sječ u I/1, I/2 i II gospodarskom razdoblju.

PLAN INVESTICIJSKIH ULAGANJA ZA GOSPODARSKO POLURAZDOBLJE OD..... DO..... GODINE							
Šifra	Gospodarska jedinica	Vrsta investicije	Količina			Vrijednost investicije u kunama	Izvori financiranja
			ha	km	kom.		
1	2	3	4	5	6	7	8
Ukupno							

Napomena: Plan se izrađuje prema članku 47. Pravilnika. U zaglavlju obrasca navode se podaci o vlasništvu i organizacijska jedinica.

PLAN ZAŠTITE ŠUMA						
Vrsta rada		Jedinica mjere	Količina	Jedinična cijena	Faktor višekratnosti	Sveukupna vrijednost
Šifra	Naziv rada			kn		kn
1	2	3	4	5	6	7

Napomena: Plan zaštite šuma izrađuje se prema članku 43. i 45. Pravilnika. Vrste radova zaštite šuma upisuju se prema članku 25. Pravilnika. U zaglavlju obrasca navodi se vlasništvo i organizacijska jedinica. Ukoliko se neki rad tijekom polurazdoblja obavlja više puta na istoj površini, tada se u stupac 6 upisuje odgovarajući faktor višekratnosti. Sveukupna vrijednost rada jednaka je umnošku količine, jedinične cijene i faktora višekratnosti. Za radove koji se obavljaju samo jednom tijekom polurazdoblja na istoj površini faktor višekratnosti je jedan.

PLAN IZRADE I REVIZIJE OSNOVA I PROGRAMA									
Gospodarska jedinica		Površina	Vrijedi od - do god.	Kategorija izrade		Vrijednost		Godina	
Šifra	Naziv			Osnova / Program	Revizija / Obnova	Jedinična kn/ha	Ukupna kn	Plan	Realizacija
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ukupno									

Napomena: Plan se izrađuje prema članku 48. Pravilnika. Podaci se unose po gospodarskim jedinicama, površine gospodarskih jedinica iskazuju se u cijelim hektarima. U stupac 10 upisuje se godina kada je šumskogospodarski plan odobren od strane Ministarstva. U zaglavlju obrasca upisuju se podaci o vlasništvu i organizacijskoj jedinici.

GOSPODARSKO-FINANCIJSKI PLAN			
Redni broj	Naziv pokazatelja	Prihodi	Rashodi
		000 kuna	
1	2	3	4
1.	PRIHODI OD GOSPODARENJA ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTIMA		
1.1.	Prihod od planiranog etata		
1.2.	Prihod od nedravnih šumskih proizvoda		
1.3.	Naknada za služnost na šumi ili šumskom zemljištu (čl. 57. ZOŠ-a)		
1.4.	Naknada za komercijalno korištenje šumskih prometnica (čl. 46. ZOŠ-a)		
1.5.	Naknada za zakup pojedinih šumskih zemljišta do privođenja namjeni koja je određena šumskogospodarskim planom (članak 58. ZOŠ-a)		
	Prihodi ukupno (1.1. - 1.5.)		
2.	IZVORI SREDSTAVA ZA GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTIMA		
2.1.	Sredstva Trgovačkog društva za radove biološke obnove šuma iz članka 28. točke 1. do 9. ZOŠ-a		
2.2.	Sredstva koja Trgovačko društvo izdvaja u visini 3% od vrijednosti prodanog drva za dio radova biološke obnove šuma iz članka 28. točke 10. do 16. ZOŠ-a		
2.3.	Naknada za prenesena prava, članak 55. ZOŠ-a		
2.4.	Naknada za korištenje OKFŠ prema članku 62. ZOŠ-a		
2.5.	Sredstva za provedbu aktivnosti iz programa mjera za upravljanje ili korištenje šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu RH unutar zaštićenog područja - prema članku 29. stavak 2. ZOŠ-a		
2.6.	Sredstva za održavanje šumskih prometnica koja izdvajaju šumoposjednici prema članku 47. stavak 5. ZOŠ-a		
2.7.	Drugi izvori u skladu sa zakonom		
	Izvori ukupno (2.1. - 2.7.)		
3.	RASHODI GOSPODARENJA ŠUMAMA		
3.1.	Šume i šumska zemljišta u vlasništvu RH		
3.1.1.	Kontinentalni dio šumskogospodarskog područja		
	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 1. do 9. ZOŠ-a		
	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 10. do 16. ZOŠ-a		
	Ukupno kontinentalni dio šumskogospodarskog područja		
3.1.2.	Krški dio šumskogospodarskog područja		
	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 1. do 9. ZOŠ-a		
	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 10. do 16. ZOŠ-a		
	Ostali radovi gospodarenja šumama na kršu		
	Ukupno krški dio šumskogospodarskog područja		
3.1.3.	Radovi sjemenarske i rasadničarske djelatnosti u šumarstvu, očuvanje genofonda i podizanje klonskih sjemenskih plantaža		
3.1.4.	Znanstveni radovi iz područja šumarstva		
3.1.5.	Aktivnosti iz programa mjera za upravljanje ili korištenje šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu RH unutar zaštićenog područja		
	Ukupno šume i šumska zemljišta u vlasništvu RH		
3.2.	Šumoposjedničke šume		
3.2.1.	Izrada, obnova i revizija programa gospodarenja šumoposjednika		
3.2.2.	Održavanje šumskih prometnica		
3.2.3.	Ostali radovi u šumama šumoposjednika		
	Ukupno šumoposjedničke šume		
	SVEUKUPNI RASHODI GOSPODARENJA ŠUMAMA		

ISKAZ OBAVLJENIH RADOVA BIOLOŠKE OBNOVE ŠUMA IZ ČLANKA 28. TOČKE 1. DO 9. ZAKONA O ŠUMAMA																	
R. br.	Skupna radova	Vrsta rada	Šifra	Jed. mj.	Propis	Obavljeni radovi po godinama i ukupno											
						Status										Ukupno	
5.	Sanacija paljevina	Pripremni radovi		ha		Po propisu											
						Preko prop.											
						Nepredvid.											
		Sjetva i sadnja		ha		Po propisu											
						Preko prop.											
						Nepredvid.											
		Njega sastojina do 1/5 ophodnje		ha		Po propisu											
						Preko prop.											
						Nepredvid.											
6.	Resurekcija degradiranih sastojina i prevode- nje u viši uzgojni oblik	Pripremni radovi		ha		Nepredvid.											
						Po propisu											
						Preko prop.											
		Trijebljenje		ha			Nepredvid.										
							Po propisu										
							Preko prop.										
		Sjetva i sadnja		ha			Nepredvid.										
							Po propisu										
							Preko prop.										
		Njega sastojina do 1/5 ophodnje		ha			Nepredvid.										
							Po propisu										
							Preko prop.										
						Nepredvid.											
						Po propisu											
						Preko prop.											
7.		Čuvanje šuma		ha		Po propisu											
8.	Odabiranje i obilježavanje stabala za sječu i obavljanje nadzora radova iz točke 2.	Doznaka prethodnog prihoda		ha		Po propisu											
						Preko prop.											
						Nepredvid.											
		Doznaka red. i izvanrednog glavnog prihoda		ha			Po propisu										
							Preko prop.										
Doz. sluč. pr.		m ³			Nepredvid.												
Obavljanje nadzora radova iz točke 2.		ha			Po propisu												
					Preko prop.												
					Nepredvid.												
9.	Izrada šumskogospodarskih planova te njihove revizije i obnove	Pripremni radovi		ha		Po propisu											
		Terenski radovi		ha		Po propisu											
		Završni radovi		ha		Po propisu											
		Izvanredna rev.		ha		Nepredvid.											
		Godišnji plan		ha		Po propisu											
		Reambulacija međa		km			Po propisu.										
							Nepredvid.										
Održavanje gospodarske podjele		ha			Po propisu												
					Preko prop.												
					Nepredvid.												

Napomena: evidencija ŠGO-16 vodi se prema članku 52., a evidencija O-11 prema članku 64. Pravilnika. Status rada u obrascu ŠGO-16 preuzima se iz obrasca O-11

Gospodarska jedinica:

Vrsta nedravnog šumskog proizvoda	Jedinica mjere	Iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda po godinama											
1. Proizvodi za obnovu šuma													
2. Proizvodi za hranu													
3. Proizvodi za lijekove													
4. Proizvodi za potrebe stočarstva													
5. Proizvodi za industrijske i druge svrhe													
6. Proizvodi za odmor i rekreaciju													
7. Ostali proizvodi													

Napomena: Evidencije se vode prema članku 38., 44. i 56. Pravilnika po gospodarskim jedinicama a u Osnovi područja po Županijama i Upravama šuma u kilogramima, komadima, hektarima i drugim jedinicama.

Obrazac O-1

Odjel	Odsjek	Općina	Katast. općina Broj katastarske čestice	POVRŠINA ŠUMA I ŠUMSKIH TALA				
				Obraslo	Neobraslo		Neplodno	Ukupno
					proizvodno	neproizvodno		
					ha			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Napomena: Podaci se upisuju prema člancima 3., 4., 5., 7. i 57. Pravilnika.

Odjel/odsjek:
Zaduženje – etat:

Vrste drveća													Ukupno
I/1	(..prihod)	m ² /ha											
		m ³											
		int. (%)											
I/2	(..prihod)	m ³											
II	(..prihod)	m ³											

Zaduženje – biološka obnova šuma u I/1 polurazdoblju:

--

Razduženje – etat:

Godina sječe	Vrsta prihoda	Površina (ha)	Posječena drvena masa po vrstama drveća (m ³)										Ukupno	

Razduženje – biološka obnova šuma:

Godina izvršenja	Vrsta rada	Površina (ha)	Materijal		Radnika dana	Izvori financiranja
			Vrsta	Količina		

Opažanja:

Zaduženje – biološka obnova šuma u I/1 polurazdoblju:

--

Razduženje – etat:

Godina sječe														
Vrsta prihoda														
Pov. (ha)														
Vrsta drveća														
10 - 30 cm	m ² /ha													
	m ³													
31 - 50 cm	m ² /ha													
	m ³													
>50 cm	m ² /ha													
	m ³													
Ukupno	m ² /ha													
	m ³													

Razduženje – biološka obnova šuma:

Godina izvršenja	Vrsta rada	Površina (ha)	Materijal		Radnika dana	Izvori financiranja
			Vrsta	Količina		

Opažanja:

PLAN PRIHODA I RASHODA			
Redni broj	Naziv pokazatelja	Prihodi	Rashodi
		kn	
1	2	3	4
1.	PRIHODI OD GOSPODARENJA ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTIMA		
1.1.	Prihod od planiranog etata		
1.2.	Prihod od nedravnih šumskih proizvoda		
1.3.	Naknada za služnost na šumi ili šumskom zemljištu (čl. 57. ZOŠ-a)		
1.4.	Naknada za komercijalno korištenje šumskih prometnica (čl. 46. ZOŠ-a)		
1.5.	Naknada za zakup pojedinih šumskih zemljišta do privođenja namjeni koja je određena šumskogospodarskim planom (članak 58. ZOŠ-a)		
	Prihodi ukupno (1.1. - 1.5.)		
2.	RASHODI GOSPODARENJA ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTIMA		
2.1.	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 1. do 9. ZOŠ-a		
2.2.	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 10. do 16. ZOŠ-a		
2.3.	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 1. do 9. ZOŠ-a		
2.4.	Radovi biološke obnove šuma iz članka 28. točke 10. do 16. ZOŠ-a		
	Rashodi ukupno (2.1. - 2.4.)		

Obrazac GP-1

GODIŠNJI PLAN SJEČA ZA _____ GODINU																
Odsjek	Podaci o sastojinama obuhvaćenim planom sječe											Plan sječe				
	Površina ha	Način gospodarenja /Uređajni razred	Način utvrđivanja podataka	Starost (jednodobne sastojine) godina	Vrsta drveća	Šifra tarifnog niza	Srednji promjer cm	Drvena zaliha		Godišnji teč. prirast		Vrsta prihoda	Vrsta sječe	Drvena zaliha za sječu		Intenzitet sječe %
								m ² /ha	m ³	m ³ /ha	m ³			m ³ /ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Napomena: Plan se izrađuje prema članku 88. Pravilnika. U zaglavlju obrasca navodi se prosječni godišnji propis po vrstama prihoda prema prethodnom šumskogospodarskom planu. Podaci se rekapituliraju po vrstama prihoda i vrstama drveća i sveukupno po vrstama drveća.

Obrazac GP- 2

GODIŠNJI PLAN RADOVA BIOLOŠKE OBNOVE ŠUMA ZA ..... GODINU							
Odsjek	Podaci o sastojini			Podaci o radovima			
	Površina ha	Način gospodarenja/uređajni razred	Starost sastojine god.	Vrsta rada	Šifra	Jedinica mjere	Količina

Napomena: Plan se izrađuje prema članku 88. Pravilnika. Podaci se rekapituliraju po vrstama radova.